Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis
(First Lithuanian Workers' Daily)
Išeina Kasdien, Apart Sekmadienių

LAISVĖ

Darbininkai Visų Šalių, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsite, Tik Retežius, o Išlaimėsite Pasaulį!

No. 270 Telephone Stagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Trečiadienis, Lapkričio (Nov.) 15, 1933 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXIII, Dienraščio XV

KRISLAI

Karo Pavojus.
Hindenburgo Kalba.
Perkins Giriasi.
Mandžūrija—Skaudama Vieta.

Rašo V. BOVINAS

Po Vokietijos fašistų laimėjimo rinkimuose, karo pavojus darosi dar didesnis. Žinoma, Hitlerio šalininkai yra išrinkti atstovais botagu varomų balsų. Tačiaus fašistai džiaugiasi ir tokiais "laimėjimais'', kad jie gali prievarta sumobilizuoti savo šalį.

Balsavimai buvo ne tik išrinkimui naujo Reichstago, bet ir užgyrimui Hitlerio politikos, pateisinimui tarptautinio nusistatymo, pasitraukimo iš Tautų Lygos užgyrimui. O visų galų užmezgimas — tai "Vokietijos garbė ir lygybė tautų šeimynoje.''

Ta "garbė'' nepatinka kitoms imperialistinėms v a lst y b ėms. Toje "garbėje" reiškiasi Vokietijos reikalavimas atsistoti lygiai su kitomis valstybėmis ginklavimosi klausime.

Paskiaus tame dar reiškiasi atsisakymas Vokietijos nuo jai užmestų karo pralaimėjimo pabaudų. Tad Vokietijos pasisakymas už tokią politiką kaip tik priešingas yra kitoms valstybėms. Tad negalima laukti tarptautinių santikių pagerėjimo.

Hindenburgas, kalbėdamas priešrinkiminėje kampanijoj, pasakė: "Aš ir valdžia esame susivieniję gelbėti Vokietiją iš sugedimo ir pokarinės silpnybės."

Hindenburgas kaipo *prezidentas* dabartinėj Vokietijos politikoj yra iškaba. Svarbios rolės jisai nelošia. Tačiaus Hindenburgas, pabaigoje savo pareiškimo, ragina "Vokietiją vieningai pasisakyti" už fašistus. Vienok Hitleris ir fašizmas Vokietiją "stipria'' ir "garbinga'' nepadarys. Praeis fašizmo žydėjimo mėnesiai ir kapitalizmo "sopuliai'' pasirodys dar labiau. Fašistai nėra ta medicina, kuri galėtų pataisyti sugedusį kapitalizmo organizmą.

Washingtono valdininkai kalba apie Japonijos-Sovietų Sąjungos galimą karą. "Karas Sibire, sulig geriausiomis informacijomis Washingtone, yra labai galimas,''—taip rašo Moore iš Amerikos kapitalistų sostinės.

Tas pareiškimas remiamas daugeliu faktų. Atrodo, kad Sibiras dabar yra ta skaudama vieta, kur gali kilti karo gaisras. Japonija ieško visokių priekabių, ji organizuoja ir baltagvardiečius, kurie ruošiasi dar kariauti.

Sovietų Sąjunga deda visas pastangas, kad tas karo pavojus būtų galima pašalinti. Darbininkų masės kovoja prieš imperialistinį karą.

Bet kas bus, kuomet karas įvyktų? Tai būtų karas plėšikų imperialistų prieš darbininkų šalį, kuri budavoja socializmą. Mes įsitikinę, kad Sovietų Sąjunga galės atmušti imperialistines jėgas. Bet to negana. Visų darbininkų yra pareiga nesėdėti, bet ginti darbininkų šalį. Reikės rūpintis, kad imperialistai būtų sumušti. Tarptautinė darbininkų vienybė turi būt pirmoj vietoj.

Amerikos darbo sekretorė, p. Perkins, vėl nudžiugo, kuomet prezidentas paskelbė naują darbininkams vergiją. Girdi, valdžia paims 4,000,000 darbininkų darban. Tačiaus tas darbas bus tik už "pilvą"—maistą ir pastogę.

Tai reiškia, pastūmimas daugiau darbininkų į vergiją. Pašalpos bus sulaikytos. Tad tie pagyrai nėra darbininkams joks laimėjimas. Geriausia, tai darbininkai turi kovoti už tinkamą ir žmonišką bedarbių apdraudą.

Paleidžia Darbininkus Chicagoje

CHICAGO, Ill. — Pereitą mėnesį 1,500 darbininkų buvo paleista iš Steward Warner dirbtuvės. Dar apie 2,000 darbininkų dirba, bet jų darbas taip pat neužtikrintas.

Sovietų Sąjungos Pripažinimas Artinasi

WASHINGTON, D. C. — Sovietų Sąjungos pripažinimas jau arti. Sakoma, kad apie penktadienį klausimas bus užbaigtas. Klausimai, kurie dabar diskusuojama, veikiausia nebus įtraukti į Sovietų pripažinimo paskelbimą. Ilgos diskusijos eina įvairiais klausimais.

302 Lenkijos Farmeriai Teisme

KROKAVA, Lenkija. 302 farmeriai Lenkijoj yra teisiami. Daugumai grąsina teismas mirčia tik todel, kad masiniai Lenkijos farmeriai priešinosi, kuomet buvo bandoma iš jų atimti ūkės.

Skleidžia Neteisingas Žinias

MASKVA. — Čia padaryta pareiškimas, kad paskalai, būk III Internacionalas išleido šaukimą prie socialės revoliucijos, yra neteisingi. Tokius paskalus leidžia tie, kurie bando pakenkti Sovietų Sąjungai ir komunistiniam judėjimui.

Kas Remia Daily Workerį

Drg. J. Stankevičius sukolektavo Š a l a v i e j aus kriaučių šapoj $6.85. Tai stambiausia kolekta iš vienos šapos. Iki šiol Brooklyno Kriaučių Lokalas sukėlė "Daily Workeriui" $19.55. Ar tai ne puikus pasidarbavimas?! O ką kitos mūsų organizacijos veikia? Kuomi gami gali pasirodyt ALDLD, LDSA ir jaunuolių LDS kuopos? Snaudžia ir dar nei cento nesurinko.

Draugės ir draugai, sukruskite, nors paskutinėse vajaus dienose ir parinkite aukų ant jums duotų lakštų. Lauksim išbudimo. Aukas siųskite šiuo antrašu: J. Valatka, 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

AMERIKOS FARMERIŲ KONFERENCIJA ŠIANDIEN PRASIDĖDA CHICAGOJE

Valdžia Daro Visokias Skerspaines, kad Pakenkti Konferencijai. 8 Negrai Delegatai Areštuoti. Bet Konferencija Bus Skaitlinga ir Kovinga

CHICAGO, Ill. — Kuomet Amerikos farmerių konferencija prasideda, tai streikas jau antra savaitė tęsiasi. Farmeriai pikietuoja kelius, taip pat farmeriai pasilaiko namieje pieną, daro sviestą, o neveža į rinką. Pristatymas į rinką farmerių produktų yra gana mažas.

Prieš farmerius delegatus, kurie važiuoja Chicagon, naudojama įvairūs būdai, kad juos sulaikyti. Alabama valstijoj areštuota negrai delegatai. Žemės savininkai ir valdininkai bijo Chicagos konferencijos, nes tie delegatai paskiaus skleis konferencijos tarimus ir programą tarpe farmerių. O farmerių programa gali būt kovos programa.

Farmerių pusininku, javų augintojų unija turi 5,000 narių. Ji turės apie 12 delegatų. Viso delegatų bus apie 600. Konferencija prasideda 15 d. lapkričio, Chicagoj.

Darbininkai Išvijo Policiją ir Paėmė Dirbtuvę į Savo Rankas

AUSTIN, Minn. — Darbininkai, kurie sustreikavo mėsos gaminimo įstaigoje, skaičiuje 2,500, davė gerą lekciją policijai ir bosams. Darbininkai taip karingai kovojo pikieto eilėse, kad jie atmušė policiją ir išvaikė streiklaužius ir patys užgriebė dirbtuvę.

Darbininkai uždarė šaldytuvų mašinas ir jau gręsė mėsos sugedimas. Valdžia ir bosai griebėsi kariuomenės, pašaukė apie 300 gvardijos ir pastatė strategiškose vietose, kad reikalui esant galėtų darbininkus pulti. Tai reiškia, buvo tikras karas prasidėjęs tarpe darbininkų ir bosų.

Tačiaus valstijos gubernatorius, unijos vadai ir kompanija padarė sutartį. Darbininkai, kuriems jau prižadėta laimėjimai, kuomet jie griežtai kovojo, veikiausia vėl bus apgauti gabių apgavikų. Dirbtuvę darbininkai jau apleido. Dabar galės iš jų atimti ir kitus laimėjimus.

Wilkes-Barre, Pa. — Unijos vadai vėl parduoda mainierių streiką. Jie pavedė mainieriams balsuoti klausimą, kad "mes pasitikime Darbo Tarybai, senatoriui Wagneriui ir prezidentui "Rooseveltui." Tai jau bjauresnės išdavystės nereikia.

Korespondento Pasakojimai apie Vokietijos Hitlerininkų Terorą ir Kankinimus

PRAGUE. — Čechoslovakijos laikraštininkas Walter Tschupik, kuris išbuvo Vokietijos fašistų kalėjime 8 mėnesius, Munich mieste, pasakoja apie fašistų elgėsius ir terorą. Tikrą teisybę ir tas rašytojas negali pasakyti, nes jam įsakė, iš kalėjimo išleisdami, nieko nesakyti apie Hitlerio terorą.

"Pirmiaus, negu aš buvau paleistas iš kalėjimo, buvau priverstas pasirašyti, kad neskleisiu pasakų apie brutališkumą Vokietijoj", sako rašytojas. Toliaus jisai pasakoja: "Aš laikysiuosi savo prižado, ypatingai del kalinių. Tačiaus kai kuriuos faktus pasakysiu."

Rašytojas buvo areštuotas kovo 9 į 10 d. naktį per fašistinius trūperius. Valstijos prokuroras du kartu išsireiškė, kad jisai negali surasti kaltinimus prieš šį žmogų, tačiaus jį laikė kalėjime. Tschupik buvo laikomas kalėjime iki liepos mėnesio tokioje padėtyje, kad negavo jokio oro prasimankštyti. Jam reikėjo būti su kriminalistais ir dirbti priverčiamą darbą.

Kiti kaliniai turi daug blogesnes sąlygas. Laikraščio redaktorius Friedman neteko proto kalėjime del kankinimų ir netinkamo užlaikymo. Kitas kalinys pasiųstas į koncentracijos kempes, kur užlaikymas dar blogesnis. Gerade Weg, kuris sykiu su šiuo rašytoju buvo areštuotas, vieną naktį buvo išvežtas "klausinėjimui ir sumuštas iki neteko sąmonės." Tai taip pasakoja apie tuos kalinius, su kuriais šis rašytojas sykiu buvo kankinamas.

Rašytojas sakosi, kad jam išėję dar geriaus, nes jisai neturi žydų kraujo ir nėra komunistas. Suprantama, tiems, kurie yra komunistiniai nusistatę, tai teroras yra dar baisesnis. Juos kankina labiau.

Darbininkų protestai ir aukos Vokietijos politiniams kaliniams reikia labiau paskubinti. Teismas komunistų norima greitai baigti. Po rinkimų fašistai jaučiasi dar galingesni. Todel jie labiau pradės kankinti mūsų draugus. Viso pasaulio darbininkai turi gelbėti Vokietijos darbininkų vadus.

Roma. — Italija atsisako dalyvauti "nusiginklavimo" konferencijos prirengime, nes tenais diktuoja didžiosios valstybės.

Sovietų Inžinieriai Mokinasi Amerikoje

PATERSON, N. J. — 14 Sovietų Sąjungos inžinierių mokinama gaminti orlaiviams inžinus šiame mieste. Paskiaus Sovietų Sąjunga gamins vadinamus Wright inžinus, kuriuos prižiūrės Curtiss-Wright korporacija.

Litvinovas Laikė Konferenciją Sekmadienį

Washington, D. C.—Šią savaitę konferencija tarpe Litvinovo, Sovietų Sąjungos atstovo ir Jungtinių Valstijų valdžios, jau baigsis. Prezidentas šaukė Litvinovą tartis net sekmadienio vakare, kad greičiau užbaigus tą klausimą.

Šiame posėdyje dalyvavo Rooseveltas, L i t v i n o vas, William Bullit, kuris skaitomas ekspertu Sovietų reikalais, valstybės veikiantysis sekretorius Phillips ir kiti valdininkai.

Daugiausia dabar eina kalbos apie pripažinimą Kerenskio skolų, kurių yra $187,000,000. Gandai apie pakrikimą sutarties nepamatuoti. Susitarimas, sakoma, įvyks pirmiaus šio penktadienio.

Mainieriai Eina Streikan

TAMAQUA, Pa.—United Anthracite Miners unijos vadai paskelbė, kad 40,000 mainierių jau grįžta darban. Tačiaus čianais tuo pačiu laiku 8,000 mainierių išėjo streikan.

TŪKSTANČIAI DARBININKŲ ATMUŠĖ POLICIJĄ IR LAIMĖJO PAŠALPĄ

12,000 Darbininkų Dalyvavo Demonstracijoj ir Maršavime. Išrinko Komisiją ir Pasiuntė Savo Reikalavimus. Policija Nepajėgė Išvaikyti Darbininkus

LOS ANGELES, Calif. — Daugiau, negu 12,000 bedarbių darbininkų ir dirbančių dalyvavo maršavime ir demonstracijoj, kuri įvyko Pershing Aikštėje, o paskiaus Plaza. Susirinkę darbininkai išrinko komisiją iš 50 darbininkų, kuri ėjo pas miesto viršininkus reikalauti daugiau pašalpos.

Valdininkai, m a t y d ami, kad darbininkų masė didėja, reikalavimai buvo paskleisti lapeliais ir kalbomis, sutiko padidinti bedarbių pašalpą ant 10 nuoš. Tai reiškia, kad darbininkai kovodami gali laimėti.

Kuomet darbininkai pradėjo rinktis į Pershing Sq., čia pribuvo iš Baltimore Hotel policijos "raudonasis skvadas". Policija pradėjo darbininkus varinėti ir liepė skirstytis. Tačiaus darbininkai iš visų gatvių, kaip pilte pylėsi į aikštę. Policija pasiliko bejėgė, paskendo darbininkų minioje.

Paskiaus darbininkai iškėlė savo vėliavas ir maršavo į Plazą. Policija vėl puolėsi atiminėti darbininkų obalsius. Plazą pasiekus, buvo prakalbos ir įteikta darbininkų reikalavimai.

AMERIKOS EKSPERTAI RUOŠIA PLANUS PREKYBAI SU SOVIETŲ SĄJUNGA

WASHINGTON, D. C. — Sykiu, kuomet eina derybos tarpe Jungtinių Valstijų ir Sovietų Sąjungos del geresnių santikių, daroma planai ir pradėjimui didelės prekybos tarpe šių dviejų didelių valstybių. Sovietų Sąjungai Amerikos pramonininkai gali parduoti medvilnės, gyvulių, mašinų ir daug kitų reikalingų daiktų.

Į tuos žmones, kurie daro pasargas del galimų pralaimėjimų, mažai kreipiama domės. Tie "aukso saugotojai" prarado daug pinigų paskolose del karo reikalų. Taip atkerta jiems dabar tie, kurie stoja už prekybą su Sovietais.

Pramonės ekspertai sako, kad Sovietų Sąjunga dabar yra geriausia šalis, kuriai galima duoti kreditas. Jos prekyba pastoviausia ir pelningiausia, nes ji moka savo pažadėtas skolas ir kreditus.

Apskaitliuojama, kad Sovietų Sąjungos šiais metais įplaukos bus iki 18,000,000,000 dol. Sovietai išleis apie 17,000,000,000 dol. Tai reiškia, kad jos iždas gerai balansuotas. Amerikoj Sovietai gali labai daug pirktis reikalingų daiktų, jei bus duota palankios sąlygos.

Japonija ir Sovietai Genevoje

GENEVA.—Sovietų Sąjungos atstovas, kuris dalyvauja prirengime būsimos "nusiginklavimo" konferencijos, iškėlė Japonijos imperialistų provokacijas, kuriomis keliama karo pavojus. Japonijos atstovas negalėjo išsiginti, kad Japonija nedaro karinius prisirengimus Mandžūrijoj.

Valdininkai Prisipažįsta, kad NRA Laužo Darbininkų Streikus

WASHINGTON, D. C. — Valstybės Darbo sekretorė Perkins pasakė, kad labai daug buvusių Amerikoj streikų NRA jau "sutaikė". Tai reiškia, kad tie streikai buvo prievarta užbaigti. NRA visuomet palaiko ir palaikė darbdavių pusę ir prisideda prie streikų laužymo. Taip daryta mainierių, plieno, audėjų ir kitų darbininkų streikuose.

Kitas NRA viršininkas, Whalen, praneša, kad 130 streikų buvo "sutaikyta". Šie streikai buvo daugiau New Yorko mieste. Jie palietė apie 700,000 darbininkų. Tai reiškia, kad tuos darbininkus NRA padėjo sugrąžinti darban daugiausia be jokių laimėjimų.

Valdininkai giriasi tais laimėjimais, mat, jie padarė naudos bosams. NRA visur pasakė darbininkams: Eikite darban, o paskiaus pasikalbėsime apie jūsų algas ir darbo valandas. Daugelis darbininkų jų paklausė.

LAISVĖ, LITHUANIAN DAILY
Published by LAISVE, Inc.,
Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck Street, Brooklyn, New York

SUBSCRIPTION RATES:

United States per year ..... $5.00 United States, six months....$2.50
Brooklyn, N. Y., per year....$7.00 Brooklyn, N. Y., six months...$3.50
Foreign countries, per year...$7.00 Foreign countries, six months..$3.50
Canada and Brazil, per year..$5.00 Canada and Brazil, six months $2.50

Entered as secon class matter March 11, 1924, att he Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Menševikų Socializmas

Matant, kas dabar dedasi Vokietijoj ir Austrijoj, pravartu prisiminti tai, ką Ebertų, Šeidemanų, Kautskių, Noskių, et al, broliai rašė 1918 metais čionais, Amerikoje. Vienu iš tų "brolių" buvo ne kas kitas, kaip Sovietų Sąjungos niekintojas p. Grigaitis. Ko jis nepriplepėjo 1918 metais!

Tuč tuojau po kaizerio nuvertimo, Grigaitis džiūgavo, kad ten, Vokietijoj, rengiamasi įsteigti respubliką. "Ir nebent kokią respubliką—**socialistinę!**" Girdi, "Vokietijoje yra neišvengiama **socialistinė valdžia.**" Ir ten pat Grigaitis užveža:

> O socialistinė valdžia tokioje šalyje, kurios pramonė yra augštai išsiplėtojusi ir kurios darbininkų klasė praneša kitas klases savo skaičium, susiorganizavimu ir inteligentiškumu,—negali reikšti nieko kita, kaip tiktai *socializmo tvarkos pradžią.*
>
> Je, Vokietija—jeigu ateinančios iš tenai žinios yra teisingos—stovi ant slenksčio naujosios gadynės. Tenai prasidėjo socialė revoliucija.
>
> Šioje vietoje ne kartą buvo išreikšta viltis, kad dabartinė karė gali iššaukti revoliuciją Vokietijoje; ir buvo nurodoma, kad Vokietijoje negali būti kitokios revoliucijos, kaip tiktai socialistinė revoliucija. ("Naujienos" už lapkr. 11 d., 1918).

Ar ne puiku? Ar gi ne revoliucioniška? Ir dar kaip! Išvada pas Grigaitį tuomet pati susidarė:

> Kapitalizmo-gi žuvimas Vokietijoje pakirs jiegas kapitalui *ir kitose* pramoningose šalyse. Šito dalyko dar nesupranta daugelis tų žmonių (vadinasi, buržujų ir apskritai kapitalistinės tvarkos palaikytojų.—R. M.), kurie, nuoširdžiai ar veidmainingai, džiaugėsi, išgirdę apie kaizerio puolimą. Jie neužilgo praregės.

Kaipgi! Buržuazijai buvo baisus pavojus, nes

> *Social-demokratas Ebert patapo naujosios, socialistinės, valdžios galva. Socialistinė revoliucija Vokietijoje įvyko. Lai gyvuoja socializmas!* ("Naujienų" kursyvas.—R. M.)

Gražiai skambančios frazės! Daugelis tų, kurie buvo Grigaičio užnuodinti prieš-bolševikiškais nuodais ir apžavėti social-demokratiškais migdolais, be abejo, džiaugėsi, perskaitę tokius dalykus. O Grigaitis tiktai tuo nesitenkino. Jis posmavo toliau:

> Buržuazijai, kuri pirma sakėsi taip karštai geidžianti revoliucijos Vokietijoje, dabar darosi nejauku, kad ji pamatė, kad revoliucija Vokietijoje jau prasidėjo.

Esą, dabar (1918 m.) buržuazija "girdi Vokietijos liaudies reikalavimus ir ji nusigandusi šaukia: "Tai bolševizmas!"

Grigaitis, todel, eina toliau, grąsindamas buržuazijai (!) ir surikdamas:

> Tas, kas dedasi Vokietijoje yra *daugiau,* negu bolševizmas—ir pavojingiaus buržuazijai.
>
> Bolševizmas yra paštanga sutvert socializmo tvarką tenai, kur jai dar nėra pribrendus dirva.
>
> Vokietijoje gi dirva socializmo tvarkai jau yra pribrendus; todel steigimas socializmo tvarkos Vokietijoje yra dalykas visai skirtingas nuo Rusijos bolševikų eksperimento.

Taip, sako Grigaitis: "Bolševizmas tiktai ant pažiūros yra baisus buržuazijai..." Bolševikai tiktai girtis temoką, tiktai žiaurumą rodyti tegalį savo priešams, o "Pramoningosiose šalyse proletariatas turi jėgos statyti socializmą gyvenime, o ne deklamuot apie jį; ir jisai stengsis panaikint kapitalistų tvarką, o ne jų **asmenis** ir turtą." (Visos augščiau paduotos citatos yra imtos iš "Naujienų" laidos už lapkr. 11 d., 1918).

Ne Socializmas Jam Rūpėjo!

Kaip kam gali išrodyti, kad šitos citatos buvo tiktai efemeriškas (vienadienis) Grigaičio įsikarščiavimas. Supraskite, tiek daug prikalbėta apie socialę revoliuciją, socializmą, ko Grigaitis visuomet bijojo ir nenorėjo. Ne! Panašias deklamacijas jis tęsė ilgoką laiką. Jam vyriausiai rūpėjo tuo būdu "nunakinti" juo labiau bolševikus ir gauti sau daugiau šalininkų, t. y., apnuodinti menševikiškais nuodais daugiau darbininkų.

Grigaitis didžiavosi ne tik tuo, kad Vokietijoje tuojau bus įvykintas socializmas, bet, jis tvirtino, jog Vokietijos Ebertas-Noskė ir kt. "sutvarkys dalykus" ir Rusijoje. Jo paties žodžiais:

> ...ant laimės, kartu su karės pabaiga persikeitė dalykai Vokietijoje. Šitą šalį užvaldė socialistai, ir dabar beveik nėra abejonės, kad Rusijos susitvarkyme Vokietija suloš svarbesnę rolę, negu talkininkai. ("Nauj." už lapkr. 12 d., 1918).

Kodel? Kaip Vokietijos social-demokratai sutvarkys reikalus Rusijoje ir įvykins socializmą? Grigaitis atsako ("Nauj." už 20 d. lapkričio, 1918), kad, girdi, Vokietijos darbininkai yra apsišvietę, disciplinuoti ir tvarkūs, gi "Rusija yra smulkių (ir nudriskusių) ūkininkų šalis; jos kareiviai didžiumoje yra tamsūs, niekuomet nedalyvavusieji organizacijose, mužikai."

Kuomet kunigų "Draugas" pastebėjo, kad Vokietijos social-demokratai įsileidžia į atsakomingas valdžios vietas ir buržuazijos atstovus, tai Grigaitis del to smarkiai suriko:

> ...social-demokratai sudaro kabinetą, kurio rankose yra tikroji *valdžia.* Jie nustato bendrą šalies valdymo politiką ir politiką kiekvienos ministerijos. O praktiškame tos politikos vykdinime dalyvauja ir socialistai ir nesocialistai.
>
> Jeigu, sakysime, tokie ponai, kaip Erzbergeris (Vokietijos klerikalų vadas) arba Solf (buržuazinis liberalas), apsiima tarnaut socialistams, pildydami pagal jų instrukcijas technišką darbą, kuris yra reikalingas valdžiai, kas tame blogo? ("Nauj." už 21 d. lapkričio, 1918).

Kitais žodžiais, Vokietijos "nuosakioji" social-demokratija, statydama socializmą, pasikinkė ir buržuaziją "techniškiems darbams atlikti." Bėrods geriau ir būti negalėtų, ir tikėtis nereikėtų!

Po Penkiolikos Metų

Praėjo jau penkiolika metų. Vokietijoj, kurios priešakyj atsistojo social-demokratija, menševikai, šiandien valdo juodasis fašizmas. Negirdėtai žiauriu teroru jis puola proletariatą, ypačiai jo kovinguosius priešakinius būrius, komunistus ir net kovingesnius social-demokratus. O Sovietų Sąjungoj, kurią valdė, anot Grigaičio, "žiauruoliai," nemokšos," "mužikai," "pasigyrėliai" ir kt., galė tebėra rankose proletariato, kuris pasirįžusiai stato naują pasaulį, socialistinę tvarką, darydamas "iš nieko viską."

Prieš penkiolika metų, kuomet Grigaitis įsikarščiavusiai šūkavo už Vokietijos social-demokratiją, tų laikų kairioji social-demokratų spauda (šių dienų komunistai) skelbė, kad Ebertų-Noskių-Šeidemanų žygiai neša naudą tiktai buržuazijai. Ne socializmą jie ten stato, bet gelbsti žūvantį kapitalizmą, buvo sakyta.

Proletarinė revoliucija Vokietijoj buvo pradėta, bet ją vadovavo ne Ebertas-Noskė ir kt., ale spartakiečiai (paskui komunistai), vadovaujami Liebknechto ir Rožės Luxemburg.

Grigaičio broliai tą judėjimą tačiaus paskandino kraujuose, nužudydami josios vadus. Grigaitis tuomet stojo pusėje ne tų, kurie šaukia mases, organizuoja jas į socialę revoliuciją, bet tų, kurie trempia jas, kurie smaugia kovą už nuvertimą buržuazijos ir kūrimą socializmo. Kaipo ištikimas buržuazijos agentas, Grigaitis tą darbą dirbo per ištisus penkiolika metų. Šiandien apie socializmo kūrimą jis ir prisiminti retai teprisimena, nes jau žino, kad tam niekas netikės.

Jei Vokietijos social-demokratija 1918 m. būtų pasekusi pavyzdžiu Rusijos bolševikų, tai šiandien pasaulis kitaip išrodytų.

Žinoma, kad Vokietijoj buvo visos galimybės socializmo steigimui. Jei Vokietijos proletariatas prieš 15-ką metų būtų susijungęs su Rusijos proletariatu, tai šiandien veikiausiai jau visa Europa būtų buvusi viena didelė socialistinių sovietinių respublikų sąjunga.

Bet "nuosaikioji" Vokietijos social-demokratija antsyk atsistojo buržuazijos pusėje. Gelbėdama kapitalizmą, jinai žudė tūkstančius geriausių darbininkų, iki privedė prie to, kada pačiai "nuosaikiajai" social-demokratijai tapo užduotas mirtinas smūgis.

Šitokį per tą penkiolika metų Vokietijos menševikai įsteigė socializmą!

Tai nepaprasta lekcija kiekvienam darbininkui!

R. M.

ALDLD 6-to Apskričio Reikalai

Laikytoj konferencijoj likosi nutarta padidinti narių skaičių bent 25 nuoš. visam apskrityje. Naujas komitetas laikė posėdį, ir išdirbo sekamas kvotas: Phila., Pa., 10 kuopai 30 narių; 25 kp., Baltimore—10 narių; 30 kp., Chester—5 nariai; 13 kp., Easton—7 nariai; 93 kp.,—Bethlehem, 2 nariai; 105 kp., W. Phila.—5 nariai; 141 kp., S. Phila.—10 narių; 143 kp., Reading—3 nariai; 142 kp., River Side—3 nariai; Richmond dalyj, 149 kp.—5 nariai; 133 kp., Camden—5 nariai; 209 kp.—2 nariai; 15 kp. ir 96 kp. kvotos neskyrėme, palikome vietos draugams, kadangi minėtos kuopos labai silpnai gyvuoja. ALDLD 6-tas Aps. dės visas pastangas, kad atgaivinus minėtas kuopas, sutvirtinus jas. Bet apsk. negalės padaryti nieko, jei vietos draugai nesirūpins bent kiek darbuotis.

Tad, draugai ALDLD nariai, dėkime pastangas, kad kiekviena kolonija išpildytumėt savo kvotą laike vajaus. O išpildyti galėsite ne sunkiai, jei tik bent kiek pasispausite prie darbo.

Taipgi konferencija nutarė, kad kiekviena kuopa pasirūpintų surengti bent kokį parengimą naudai "Daily Workerio."

Konferencija nutarė surengti "Laisvei" ir "Daily Workeriui" pikniką. Tai yra toj dienoj, kada "Laisvėj" yra rengiama. ALDLD 6-to Aps. komitetas svarstė šį tarimą visapusiškai. Kadangi "Laisvei" vis buvo rengiama Philadelphijos kuopų su pagelba kitų kolonijų, tad vėl yra paliekama Phila. kuopoms rengti minėtas piknikas "Laisvės" naudai. O ALDLD 6-tas Aps. rengs pikniką naudai "Daily Workerio" ir 6-tam Apskričiui. Tokis piknikas bus apie vidurį birželio, Chestery. Tad kitas kolonijas prašome nerengti pikniko minėtą laiką. Ir šis piknikas turės būt milžiniškas.

ALDLD 6-to Aps. Sekr.

Montreal. — Kanadoje kalbama apie pradėjimą geresnių santikių tarpe Sovietų Sąjungos ir Kanados. Sekantis Kanados parlamentas tą klausimą svarstys.

TRUMPMENOS

Geras dalykas pasireiškia mūsų koncertuose: **leidžiasi mūsų dainininkai iš dausų į žemę.** Dainuoja mažiau operetiškų arijų, o daugiau liaudiškų dainų: mažiau kitom kalbom, o daugiau lietuviškai. Pereitasis "Laisvės" koncertas aiškiai parodė publikos kryptį. Mainierių kvartetas su savo skardžiom ir "paprastom" lietuviškom dainom nusinešė vainiką. Tegul mūsų visi dainininkai tai įsitėmija!

Į mūsų koncertus susirenka ne akademikai, ne kritikai, bet milžiniškoj didžiumoje fabrikų darbininkai. Mažai jų moka kitas kalbas, juo mažiau italų kalbą. Na, o praeityje daugelis mūsų dainininkų d a u g i a u s i a i jiems patiekdavo itališkas dainas! Tas viskas sudarė mūsų koncertus perdaug atitrauktus nuo gyvenimo, nuo masių. Pereitas "Laisvės" koncertas, tenka pasakyti, tuo atžvilgiu, išlaikė gerą balansą. Jis publikai nepaprastai patiko.

Vienas geras draugas klausia manęs: "Ar nereikėtų leisti per 'Laisvę' žmonėm išsireikšti, ką jie mano apie mūsų koncertus, jų programas?" "Žinoma, kad galima," atsakiau jam. "Tik tegul jie rašo, tegul, sakysim, atsilankiusieji į pereito sekmadienio mūsų koncertą Brooklyne išsireiškia savo nuomones per dienraštį; tegul pasako, kas jiems patinka, kas ne."

Vakar dienos "L." tilpusis d. J. B. Kriaučiaus rašinėlis "Ką Litvinovas pasakė ministeriui Hull'ui" dar kartą parodo, kaip tūli mūsų draugai yra neatsargūs. Kad padaryt savo organizacijos parengimą sekmingu, jie gatavi prirašyti apie viską. Bet tam turi būti ribos. Drg. J. B. K. turbūt nežino, kad jo tas rašinėlis gali padaryti žalos ir nesmagumų pačiam SSSR atstovui. Jis pamiršta, kad mūsų dienraštis yra komunistinis dienraštis. Jis veikiausia nežino, kad komunistinio judėjimo ir Sovietų Sąjungos priešai tik ir laukia, kad mes parašytum ką nors neapgalvoję, nerimto, idant jie galėtų iš to sudaryti sau daugiau medžiagos prieš Sovietų Sąjungą.

Nelaimė su mumis, kad pamirštame, jog turime būti taktiški, neplepėti ko nereikia, neturim persūdyti, nežiūrint ką ir apie ką rašome. Pasakius—atgal nebenurysi. Priešas tuojaus pasigrobs ir naudos prieš mus pačius!

Blogumas su tuo rašiniu yra ne tik tame, kad tokio pasikalbėjimo, kokį drg. Kriaučius skelbia, niekur nebuvo, bet ir tame, kad įdėti į Litvinovo lūpas žodžiai yra toki, kokių jis niekuomet negalėjo sakyti ir nesakys. O jei d. Litvinovas juos sakytų, tai jis daugiau nebūtų Sovietų Sąjungos atstovu. Štai drg. Kriaučiau, kur jūsų pamatinė principinė klaida. Jūs skelbiate, būk Litvinovas pasakęs Mr. Hullui:

> "Suprantama, mes visi kartu mušėme Vokietijos kaizerį, ir po jo sumušimo, jūs, talkininkai, uždėjote per Versailės taiką ant Vokietijos 40 bilionų dolerių karo kontribuciją. Jūs, Am., Francija ir Anglija, gerą dalį išsirinkote iš Vokietijos, o mums, kaipo talkininkam, nieko nedavėte. O juk po tikrenybei ir mums turėtų kas nors tekti."

Sulyg d. Kriaučiaus, tai Sovietų Sąjunga yra tokia pati imperialistinė plėšikiška šalis, kaip ir kapitalistinė Amerika, Francija ir Anglija! Sovietų Sąjunga mūšusi sykiu su imperialistais "Vokietijos kaizerį." Sovietų Sąjunga norinti, todel, iš Vokietijos kontribucijų, norinti plėšikiško Versalės grobio! Jai "turėtų kas nors tekti," sako drg. Kriaučius.

Bet visas pasaulis žino, kad Sovietų Sąjunga nenorėjo iš Vokietijos jokių karo kontribucijų. Sovietų Sąjunga nedarė jokio bendro fronto su talkininkais sumušimui kaizerio, kadangi talkininkams ne kaizeris sumušti rūpėjo, o visai kas kita. Sovietų Sąjunga buvo vienatinė šalis, kuri kovojo su Versailės plėšikiška taika ir visuomet parėmė Vokietiją pastarosios kovoje prieš minėtą taikos sutartį!

Klaida, baisi klaida, drauge Kriaučiau! Klaidą padarė, žinoma, ir draugas tvarkytojas "Vietos Žinių" skyriaus, talpindamas jūsų tą rašinį. Ta klaida juo žalingesnė šiuo tarpu, kuomet ji spausdinama, kada SSSR atstovas randasi šitoj šalyj ir kuomet SSSR priešai bando sudaryti visokius žabangus jo darbams.

R. M.

NRA SUTARTIS ANGLIAKASIAM

Žemiau dedame Foreign Language Information Biuro (FLIS) rašto dalis apie NRA padarytą susitarimą su Jungtinės Mainierių Unijos viršininkais delei sąlygų pagerinimo kasyklų darbininkams. To straipsnio rašytojai temato vien gerąsias puses rooseveltinės sutarties. Todel, spausdindami ji, kaipo informacinį dalyką abelnai, turime padaryti keletą pastabų, idant skaitytojai neimtų už gryną pinigą tą Roosevelto valdžios "malonę."

FLIS išreiškia Roosevelto politiką su pasitikėjimu, kad NRA sutartis panaikins streikus per bendrą pagerinimą angliakasiams būklės. To, žinoma, nebus. Kova prieš išnaudotojus neprarnyks. Jokia prezidento pastatyta mašinerija taikymui darbininkų su kapitalistais negalės užkirst kelio mainierių judėjimui prieš blogas darbo ir mokesnio sąlygas. Tos gi sąlygos ir prie NRA yra nepakenčiamai sunkios.

Nors samdytojai del visa ko priima Jungtinę Mainierių Uniją (kompaničną), bet visokiais būdais jie apeina sutartyje nustatomas sąlygas, o NRA valninkai žiūri į tai pro pirštus. Panašu, kaip šiomis dienomis New Yorke ir Brooklyne su batsiuviais. NRA Darbo Komisija ir fabrikantai per konferenciją su Industrinės Unijos atstovais pasižadėjo pripažinti uniją ir suteikti dalinus pagerinimus darbininkas. Bet kai streikavusieji batsiuviai sugrįžo darban, pasirodė, kad daugelis bosų visai su tuom nesiskaito; o NRA viršininkų neprisišauksi, kad jie priverstų bosus pildyti sutartį.

FLIS sako, kad, pav., akmens driliuotojams kasyklose nustatyta po 59 ir pusę cento už darbo valandą. Tuo tarpu pranešimai iš Pennsylvanijos angliakasyklų yra pilni nusiskundimų, kad už daugumą uolų išvalymo darbo visiškai nieko darbininkui nemoka. Nors mainieriams duodama teisė turėti savo rinktinį svėriką jų iškasamos anglies, tačiaus kompanijos naudoja senąsias klastingas svarstykles, kuriomis sveriant yra nusukama didelė dalis mainierio pagamintos anglies, už ką jis nieko negauna.

Vos pasirašyta NRA penkių dienų, 40 valandų darbo savaitė, o jau bosai verčia mainierius dirbt ilgiau kaip po 8 valandas į "šiftą" (pakaitą).

Apie didelį nelaimingų įvykių skaičiaus sumažėjimą kasyklose taipgi yra pasaka: per ketverius krizio metus ne tik nepagerėjo įtaisai ir priemonės delei mainierio gyvybės ir sveikatos apsaugojimo, o dar abelnai pablogėjo, betaupant kapitalistams lėšas. Vis didinamoji paskuba kasyklinėse darbuose neša juo didesnį pavojų mainieriams.

Labai taipo pat abejotina, ar kompanijos pildys ir kitus angliakasiam nustatomus palengvinimus, apie kuriuos rašo FLIS.

Nežiūrint, tačiaus, tų ir kitų vienpusiškų pasakymų FLIS rašte, mes jį spausdiname, kad angliakasiai žinotų, kokios sąlygos buvo išdirbtos, ir tėmytų, kaip jos bus praktikoje vykdomos.

REDAKCIJA.

(Dabar seka FLIS raštas)

ANGLIES KASIMAS BUS UNIJONIZUOTAS

Sutartis įima algas ir darbo aplinkybes net 340,000 angliakasių, nuo Pennsylvanijos iki Alabamos sienos, taip pat įimant anglies kasyklas pietvakarinėje Virginijoj.

Unijonizavimas anglies pramonės yra vienas iš svarbiausių sutarties punktų. Angliakasių teisės kolektyviškai derėtis aiškiai nustatyta. Pilna mašinerija užbaigti gincus aprūpinta, pradedant su vietine kasykla, kur paskirta komitetas iš trijų darbininkų svarstyti visokius nesusipratimus, ir vėliaus įimant distrikto organizacijas, kompanijos atstovus ir tautiškas organizacijas abiejų pusių. (Ta mašinerija yra streikų laužymo įrankis.—Red.)

Minimumo valandinės ir dieninės darbo ratos įsteigtos sulig užsiėmimų ir teritorijų. Tokiu būdu kasyklose Pennsylvanijoj, Ohio ir šiaur-vakarų Virginijoj akmens driliuotojai gaus nemažiaus kaip 59½ centus į valandą, arba $4.76 į dieną; driliuotojai (drillers), linijų peržiūrėtojai (trackmen), vielų darbininkai (wiremen) ir balkių statytojai (timbermen) — 57 centus į valandą, arba $4.60 per dieną; tepėjai (greasers), medėjai (trappers), sukiotojai elektros jungtuvų (switch throwers) 37½ centus į valandą arba $3.00 į dieną. Minimumo ratos del išlaukinio darbo mainosi nuo 37.5 iki 48 centų į valandą. Šiaurvakarių

(Tąsa 3-čiam pusl.)

Nauja Chinijos Siena

Chinijos Siena

Mes tankiai girdime vartojant sakymą — "Chinijos Siena." Kas gi ta Chinijos Siena? Chinijos Siena yra 2,550 mylių ilgio. Siena turi nuo 13 iki 24 pėdų storio ir nuo 30 iki 50 pėdų augščio. Ją pradėjo budavoti apie 300 metų pirm dabartinės skaitlinės ir baigė tik 1620 metais, tai yra, budavojo veik 2,000 metų. Buvo laikai, kad prie jos budavojimo dirbo iki 700,000 žmonių vienu kartu. Chinijos siena tęsėsi nuo jūrų linkui vakarų, ir ji buvo budavojama tikslu apsiginti nuo mongolų. Siena užima vieną dešimtą dalį ilgio aplinkui pasaulį. Kas 100 žingsnių joje yra specialiai fortai. Viso tokių "fortų" yra apie 20,000, ir į juos sutilpdavo apie 3,000,000 kareivių. Ties "fortu" siena yra 24 pėdos storio ir 50 pėdų augščio. Viršuj sienos, tarpe kraštutinių užtvarų, eina kelias. Kiekvienas "fortas" turi duris ir tą kelią užtveria. Skersai per sieną taip pat vietomis po tais "fortais" padaryta vartai.

Dabar Chinijos siena yra labai apgriuvus ir jokios karinės reikšmės neturi. Japonai ją lengvai perėjo, puldami ant Chinijos. Chinų liaudyje yra daug visokių prietarų ir pasakų, būk už tos sienos, į šiaurę, gyveną žmonės su arklių kojomis, šunų ir visokių smakų galvomis ir t. t. Tai tiek apie Chinijos Sieną.

Francijos Fortų Siena

Iš pereito imperialistinio karo Francija išėjo pergalėtoja. Jai teko dalis Vokietijos teritorijos ir labai daug Vokietijos buvusių kolonijų. Ji ir pirm to buvo grobikas, prisilupus svetimų kraštų, bet dabar yra dar didesnis.

Pati Francija užima žemės plotą 207,054 keturkampių mylių ir turi 40,000,000 gyventojų. Gi jos kolonijos, tai yra, pavergtieji kraštai Afrikoje, Azijoje ir Amerikoje užima net 4,609,001 keturkampių mylių ir turi 65,000,000 gyventojų. Taigi apie 52 kartus yra didesni pavergtieji kraštai, negu pati Francija, ir todel, ji deda pastangų jų išlaikymui.

Labiausiai Francijai apeina ne kolonijų gyventojų sukilimai, kuriuos kol kas dar ji palyginamai greitai sutrėškia, bet ji bijosi kitų imperialistų, kad jie nuo jos neatimtų tas kolonijas. Tam turi galingą submarinų laivyną ir labai didelį orlaivyną.

Francija kreivai žiūri į Vokietiją, nes ji pasiglemžė daug buvusių Vokietijos kolonijų, o dabar Vokietijos fašistai reikalauja jų atgal. Francija riejasi su Italija, nes pastaroji skaito, kad dalis tų kolonijų turėjo jai tekti.

Francijos imperialistai jau keturi metai, kaip budavoja fortų ir tvirtumų sieną išilgai visą savo rytinį rubežių nuo Vidužemininių iki Šiaurinių jūrų. Ji rubežiuojasi su Italija, Šveicarija, Vokietija ir Belgija, ir tas rubežius turi apie 800 mylių ilgio. Francijos siena su Italija jau nuo senai buvo fortifikuota, bet dabar dar daugiau sudrūtino. Ji eina per didelius kalnus, tai ten nėra reikalo budavoti daug tvirtumų. Ties Šveicarija ir tas pats, rubežius eina kalnais ir Šveicarija yra silpna šalis. Ant Francijos-Belgijos sienos pastatyta naujos tvirtumos, bet tai nėra didžiausios, nes Francija su Belgija turi karines sutartis, antra, Belgijos-Vokietijos siena yra tvirtai fortifikuota ir Vokietijos fašistai, pasimoję eiti į Franciją per Belgiją, turėtų nugalėti dvi eiles tvirtumų—ant Belgijos-Vokietijos sienos ir Belgijos-Francijos. Nuo Šveicarijos iki Belgijos Vokietija ir Francija tiesiai rubežiuojasi, tas rubežius turi 250 mylių ilgio. Pietinė jo dalis eina per Vogežų kalnus ir ten Francija kietai buvo apsidrūtinus, tad ir pereito karo metu Vokietija negalėjo kalnuose tvirtumas įveikti, gi pasisukus rubežiui nuo Rhine upės jis eina per lygumas ir čia išbudavoti didžiausi ir baisiausi žmonijos istorijoje fortai.

Cementas-Plienas-Vanduo

Dalis karininkų pereitame kare buvo pradėję manyti, kad tvirtumos jau negali atsilaikyti prieš šių dienų artileriją, baisiai dideles kanuoles, kurios šaudo kulkomis daugiau, kaip po du tonus sunkumo. Taip buvo manyta po to, kada Vokietija sugurino kelias Belgijos tvirtumas. Vienok Verdunas imperialistams parodė, kad tvirtumos dar vis yra tvirtumos; iš ten buvusių 18-kos fortų, tik penki sudaužyta, o 13-ka išliko čielais. Prie Verduno krito apie 500,000 gyvasčių ir tai buvo baisiausi bombardavimai. Kaip kurie Verduno fortai išrausti iš žemių voliojosi ir juose kareiviai blaškėsi, daugelis iš proto išėjo, bet tuos cemento baisūnus negalėjo sudaužyti.

Dabar Francija, sutvirtindama ant 800 mylių sieną, specialiai išbudavojo baisius fortus ant Francijos Vokietijos sienos. Tvirtumos ir fortai yra išbudavoti ant 250 mylių ilgio ir 25 mylių pločio. Jų išbudavojimui buvo paskirta 4,000,000,000 frankų arba 160,000,000,000 dolerių. Jau keturi metai ten dirba 10,000 darbininkų ir veik baigia planą. Ant viso to ilgio ir pločio giliai po žeme, o kitur ir viršui išbudavota tvirtumos. Štai nesenai buvo nuvykęs į Pareinį Francijos ministeris Daladier ir štai ką jis patsai sakė laikraščio reporteriui:

"Tai stebėtini požeminiai fortai ir miestas. Miestas yra 325 pėdos po žeme. Gali išlaikyti baisiausį bombardavimą. Jame įtaisyta geležinkelio linijos. Vaikščioja greitieji traukiniai. Viskas prirengta, kad jis ilgai galėtų laikytis. Prie to, visa tvirtovės apielinkė, reikalui esant, gali būt į kelias valandas vandeniu užlieta ir vanduo sunaikins viską ant savo kelio."

Taip sako patsai Francijos ministeris. Nepaisant visų slaptybių, sujungtų su tomis tvirtumomis, bet jau ir tas, kas žinoma, nustebina. Ten yra išbudavota keli šimtai tvirtumų, fortų, apdrūtintų pozicijų ir visi pagal naują planą, taip kad vieno paėmimas neatidengia kitų fortų planų.

Įėjimai į tuos požeminius miestus ir tvirtumas yra padaryti storose cemento sienose, kurias jokios kanuolės negali sugriauti. Giliai po žeme, keli šimtai pėdų gylio yra tikri miestai: elektros gaminimo stotys, gelžkeliai, traukiniai, amunicijos sandėliai, didieji ir mažesni fortai. Visi tie fortai tam tikroje srityje turi savo centrą, kaip ir miestą, iš kur jie gauna šviesą, amuniciją ir kitus reikmenis. Jie yra sujungti požeminiais keliais, kurių sienos padarytos iš storo cemento. Virš tų požeminių tvirtumų į viršų išsikiša fortai arba kazematai iš plieno ir cemento. Ten už storų sienų yra kareiviai prie kanuolių ir kulkasvaidžių. Į tuos fortus, kareivius ir amuniciją iš apačios iškelia elevatoriai, varomi elektros jėgos. Kazematai su kanuolėmis išlenda iš cementinės požeminės skylės —iššauna ir vėl pasineria. Ant kalnų yra specialiai prietaisai žvalgams. Daugelis jų yra labai užmaskuoti. Vietomis plento cementiniai keliai yra su skylėmis, tai yra paruošti, kad atidarius tam tikrus dangčius iš apačios šaudyti į einančius arba važiuojančius tuom keliu. Rheino upėje yra pasineriančių ir iškylančių fortų. Kiekvienas fortas apačioje, kiekvienas jo susisiekimas yra uždaromas tam tikromis plieno durimis, taip, kad priešui įsilaužus—reikės kiekvieną fortą ilgai imti, tuom kartu jame sėdinti kareiviai gali susisiekimo kelią užleisti vandeniu ir priešus nuskandyti. Tai taip sudaryta kiekviena atskira tvartuma, kuri apjungia kelis desėtkus fortų, o tvirtumos apsijungia viena su kita.

Vietomis jos yra viršuj—tai baisūs kalnai iš cemento ir plieno. Aplinkui apvestos spygliuotomis vielų tvoromis. Spygliuotos vielos apsuktos aplinkui plieno stulpus, kurie yra įcementuoti. Kitur prie jų priėjimą pastoja gilūs cementuoti grioviai, cementuoti kareiviams apkasai, gatavai padaryta vietos kulkasvaidžiams ir tt.

Kiek toliau užpakalyje ir po žeme yra padrūtininimam įtalpos. Taip Francija rengiasi prie naujo karo. Ne kitaip daro ir kiti imperialistai. Kalba apie taiką, bet šuoliais ruošiasi karan.

Valstiečio Sūnus.

AUGŠČIAUSIA PRIEGLAUDA LIETUVIŲ AMERIKOJE

The Supreme Lodge of Lithuanians of America

1335 Medley St., N. S. Pittsburgh, Pa. Telefonas: Fairfax 5512

Centro Pranešimai

Pereitam APLA skyriuj buvo plačiai rašyta apie APLA 2 kuopos teismą. Dabar tenka irgi daugiau žinių priduoti, kas atsitiko pastarosiomis dienomis.

Teismas vėl prasidėjo lapkričio 6 ir 9 padaryta pertrauka iki gruodžio 11. Priežastis pertraukimo esanti tame, kad abiejų pusių advokatai esą užimti kitais teismais.

Kalbama, kad šiais metais teismas nebus galima užbaigti. Skundėjai turį daug liūdininkų ir delei to gali nusitraukti labai ilgai.

Lapkričio 6 ir 7 klausinėta Viltrakis, o 8 ir 9—K. Zabiela. Kuomet juos klausinėjo jų pačių advokatas, tai viskas ėjo kaip sviestu patepta. Nespėjo klausimo pastatyti ir jau atsakytas. Kas kita buvo, kai juos pradėjo klausinėti apsigynėjų advokatas Eckert. Pasirodė nieko nebežiną, viską pamiršę, nieko paskaityt negalį.

Abu liūdininkai liūdijo, kad tai buvo visą laiką dvi organizacijos, kad APLA 2 kuopa jokio turto neturėjo, jokių parengimų nerengė ir visai nieko nedarė. Viską dareš kliubas, bet ne kuopa. Tačiaus, kuomet advokatas Eckert jiems pradėjo rodyti visokių parengimų pakvitavimus, tai pasirodė, kad tie pakvitavimai ir visoki užsakymai yra APLA 2 kuopos vardu, todel APLA 2 kuopa ir rengė parengimus. O kliubo vardu nėra nei vieno pakvitavimo. Taipgi nėra jokio pakvitavimo ir vardu: 2 kp. LAPA.

Pereitam APLA skyriuj buvo rašyta, kad skundėjų advokatas Stoner yra pridavęs teismui kelis pataisymus prie savo skundo. Vienas priedas (No. 7) daugiausia kalba apie APLA Centro Komiteto konspiraciją užgriebti ginčijamą turtą, apie bandymą susijungti neva su komunistine organicija ir jai pervesti tą turtą ir t.t. Teisėjas, tačiaus, tą paragrafą atmetė, kaipo nieko bendro neturintį su šiuo teismu.

Skundėjų pusė tuo teisėjo patvarkymu labai nepasitenkinusi.

Advokatas Stoner sako būtinai teisme iškelsiąs tuos klausimus. Jisai nepasiduosiąs iki galo. Jisai nori teismą praplėsti dar daugiau, negu jo paties sudarytas skundas nusako.

Tai vis pastangos teismo prailginimui. O tai vis daugiau pinigų kainuoja. Visai bereikalingai tie sunkiai sudėti pinigai mėtomi. Jeigu tiktai pas skundėjus nebūtų to savotiško užsispyrimo, aišku, bile kada būtų galima prieiti prie susitaikymo ir greitai teismo pabaigimo. Skundėjai, tačiaus, apie susitaikymą visai nenori ir kalbėti.

Apsigynėjų nusistatymas gana sveikas ir teisingas. Jie visur įrodo, kad tas ginčijamas turtas yra APLA 2 kuopos ir niekas kitas negali jo savintis; kad APLA 2 kuopa susideda iš gerai stovinčių narių ir suspenduotų ir visiems tiems nariams tasai turtas priguli; kad suspenduotieji gali bile kada patapti pilnais nariais, jeigu tiktai jie pasisakys pildą APLA konstituciją.

APLA 25 seimas kaip tik ir užtvirtino tokį apsigynėjų nusistatymą. Seimas kvietė skundėjus prie susitaikymo ir vėl dirbimo vienoj organizacijoj. APLA nariai irgi užgiria tokį nusistatymą.

Vajaus darbas, kol kas, eina lėtai. Gauname tiktai pranešimus, kad kuopos svarstė, kaip sekmingiau dalyvauti vajuj, bet kiek gauta naujų narių, dar neturime pranešimų. Tiktai keturios aplikacijos yra prisiųstos Centran.

5 kp. finansų sekretorius K. Glaubičius rašo, jogei "susirinkimas įvyko spalio 15. Nutarimai buvo geri. Visi nariai pasižadėjo veikti gana gerai. Per šitą vajų ketina eiti per stubas kalbinti naujus narius prisirašyti prie draugijos." Jisai taipgi užsisakė 12 naujų aplikacijų ir ketina išpildęs prisiųsti. Laukiame džiuginančių pasekmių.

11 kp. finansų sekretorius J. Barškietis rašo: "Laikytam susirinkime spalio 1 išrinkta sekami vajininkai gavimui naujų narių: V. Urbonas, D. Lekavičius, J. Vaivadas ir A. Baktis." Linkime jiems geriausio pasisekimo gauti nemažai naujų narių.

J. Gasiunas, Centro Sekr.

NRA SUTARTIS MAINIERIAMS

(Tasa iš 2-ro pusl.)

Virginijoj minimumo ratos pagal tonų del 2,000 svarų iškastos anglies priimta nuo 33 iki 56 centų. Sulyginus su dabartinėmis algų ratomis, sutartis aprūpina padidėjimą nuo 20 nuošimčių ir viršaus.

Kiti punktai anglies kodekso ir sutarties yra sekantieji:

Keturiasdešimts valandų savaitė iš penkių dienų, iš aštuonių valandų kiekviena diena.

Angliakasiai turi teisę turėti savo "checkweighman" (svėrikus) paženklinti tikrumą anglies svėrimo.

Jaunesni septyniolikos metų vaikinai nebus samdomi viduj kasyklų arba pavojinguose darbuose prie kasyklų.

Angliakasiai nebus priversti gyventi kompanijos namuose. Gali gyventi, kur nori. Jiems privalo būti algos mokamos legališkais pinigais arba čekiais, o ne kokiomis ten popieromis, ir angliakasiai nebus priversti imti sau reikalingus daiktus, reikmenis, iš kompanijų krautuvių, kaipo atlyginimą už kokį nors darbą.

Nukentėjus Industrija

Unijonizavimas Amerikos anglies kasyklų ateina laiku, kuomet šita industrija, praeityje viena iš svarbiausių, povaliai pradėjo menkėti. Praeities milžiniškas Karalius Anglis slydo nuo sosto. 1913 m. anglis pristatė apie 84 nuošimčius visos šalies energijos ir 1924 m. tik 60 nuoš. Akmeninis aliejus (petroleum), naturalis gazas ir vandens jėgą yra stiprūs konkurentai. Aliejiniai pečiai dabar dedami namuose, industriališkose įstaigose, ant laivų, traukinių ir visur.

Per pereitus dešimts metų daugis naturalio gazo ir vanden-elektriškos jėgos beveik pasidvigubino, kuomet anglies produktavimas buvo toks, kokis buvo net 20 metų atgal. Toliaus, su įvedimu pageriųtų degimo būdų, tonas anglies šiandien toliaus eina, negu ėjo pereitais metais.

Bet nepaisant šitų visų konkuruojančių produktų, anglis vis pasilieka pamatinė industrija, viena iš didžiausių Jungt. Valstijose, kurioje dirba net suvirš 600,000 vyrų. Kasyklose apsaugos progresas yra stebėtinas pastaraisiais metais, bet vis tiek anglies kasimas pasilieka vienu iš pavojingiausių darbų. Per pereitus 25 metus apie 2,400 vyrų užmušta ir suvirš 100,000 sužeista kasmet kasyklose. Bet del pagerintų apsaugos būdų nelaimingų atsitikimų ir sužeidimų atsitikimai žymiai sumažėjo, bet ir šituo laiku paprastai 3 nelaimingi atsitikimai yra kaina kiekvieno 1,000 tonų anglies.

Sutartis, kuri unijonizuoja anglies industriją, aprūpina angliakasiui geresnę apsaugą, kad jo užsiėmimas būtų lygiai saugus su kitų didelių industrijų darbininkų.

FLIS.

DRAUGAI DARBININKAI!

Užsisakykite 1934 Metams
A.L.D.L.D. ŽURNALĄ

"ŠVIESA"

Dailiosios Literatūros, Politikos, Meno ir Kritikos Laikraštį

KAINA TIKTAI DOLERIS METAMS

A.L.D.L.D. nariai "Šviesą" gaus veltui. Senai Amerikos lietuviai darbininkai pageidavo lietuvių kalba žurnalo. A. L. D. L. Draugija nutarė tą pageidavimą patenkinti.

"ŠVIESA" iš karto eis kartą į 3 mėnesius, bet vėliau išeidinėjimas bus padažnintas.

"ŠVIESOJ" bendradarbiaus geriausi Amerikos ir Europos lietuvių proletariniai rašytojai.

"ŠVIESA" privalo rastis kiekvieno lietuvio darbininko namuose.

DRAUGAI! Siųskite savo prenumeratas ir parinkite iš kitų darbininkų prenumeratų tuojau, dabar.

"ŠVIESOS" turiningumas ir ėjimo tankumas priklausys vyriausia nuo to, kiek darbininkai ją parems.

STOKITE į ALDLD ir gausite veltui šį naudingą žurnalą!

DRAUGAI RAŠYTOJAI, SIŲSKIT "ŠVIESAI" RAŠTŲ, EILIŲ, TRUMPŲ APYSAKAIČIŲ IR KITOKIŲ RAŠTŲ.

Pinigus už prenumeratas siųskite:

D. M. Šolomskas
46 Ten Eyck Street
Brooklyn, N. Y.

Raštus ir visokiais redakcijos reikalais rašykite:

"Šviesos" Redakcija
46 Ten Eyck Street
Brooklyn, N. Y.

I. BRAŽNIN Vertė D. M. ŠOLOMSKAS

-:- BROLIAI -:-

(Tąsa)

Tada nuėjau prie banko, bet ten radau stovinčią policiją. Aš nenorėjau tuščiomis grįžti. Aš atėjau savo sunkiai sutaupintų pinigų. Ten buvo daug tokių, kaip aš. Susirinko apie du tūkstančiai žmonių. Suprantama, mes nebuvome toki ramūs, kaip to norėjo banko ponai, nes jie savo pinigus atgavo pirm banko užsidarymo, apie tai buvo ir spaudoje. Mes nebuvome taip ramūs, kaip norėjo policijos viršininkas ir nesiskirstėme. Tada jie buožėmis mus mušdami išvaikė. Mus mušė, tartum mes atėjome ne savo atsiimti, bet kitų turtą vogti. Man teko kartą į sprandą. Parėjau namo ir tą vakarą pas mane atėjo Jokūbas.

—Mus išvaikė prie banko ir mušė taip, tartum mes būtume vagiai,—pasakiau jam.

—Ką tu apie tai manai? Ir man teko nuo policijos į sprandą.

—O ar tu, tėve, kitaip nori,—jis atsakė ramiai.—Buržuazinėje tvarkoje, kada mes ateiname atsiimti savo, tai mus muša.

—Prileiskime, gal tai tai buvo įsikarščiavimas ir gal būti nenorėjo man suduoti.

—Tau, ar tavo kaimynui, arba tavo sūnui, vis tiek pat. Jie muša mus, kaip gyvulius skerdykloje. Už ką tu balsuosi būsimuose rinkimuose į Reichstagą?

—Atsisėsk,—tariau jam, atsisėsk. Jokūbai, pasėdėk su manimi. Man nesinorėtų balsuoti už tuos, kas atėmė mano paskutinius skatikus. Paaiškink man, kas jie.

Mes kalbėjomės. Mes ilgai kalbėjomės tą vakarą. Jokūbas buvo nusivedęs mane tris kartus į prakalbas. Nuo to laiko, kaip jis apleido namus, aš jį daug daugiau pamylėjau. Tą prisipažinau jam. Jis nusijuokė. Jis paaiškino, kad ne jis, o gyvenimo įvykiai taip priverčia mąstyti ir perkeisti nusistatymą. Jie turi neišpasakytą spėką.

Po to įvyko nauja bėda. Pavarė mane iš darbo. To tai ir aš nelaukiau.

—Tu perdaug esi senas, tavo silpnos rankos,—tarė man bosas, pavarydamas laukan iš darbo. Taip. Ir mane išmetė, kaip išspaustą lemoną. Tas taip ir atsitiko. Į mano vietą pastatė jaunesnį ir jam davė mažiau atlyginimo. Mano sūnus Fredrikas sakė, kad tai racionalizacija. Taip, tas parodė, kad Frederikas kitaip mąsto. Netekau darbo, pinigų ir sveikatos.

Jokūbas ramino mane, ačiu jam, jis buvo tomis dienomis man sūnumi ir draugu. —"Sveikas, drauge," sakydavo jis, atėjęs į namus ir juokėsi. Jis man gelbėjo. Namuose buvo nesmagu, tankiai išeidavau iš jų. Vaikštinėjau gatvėmis, nors neturėjau ką ten veikti... Vaikštinėjau po miestą, rinką, nueidavau į parką, kur vaikai žaidė smiltyse. Galvojau: lai man pasako ponai ministeriai, kas dabar daryti ir kur dėtis?

Apie tai pasakiau Jokūbui. Jis tarė, kad aš turėčiau pasiūlyti ponui Reichstago pirmininkui pasimainyti vietomis. Lai tas ponas eina valkiotis gatvėmis, o man paveda valstybę valdyti. Tokis pasiūlymas nustebino mane.

—Ką tu kalbi, Jokūbai?—klausiau jo. Kaip aš galiu valdyti šalį, kada aš to nemoku?

Jokūbas nusijuokė ir tarė:

—Tu išmoksi, tėvai, tu išmoksi ir dar kaip išmoksi, ir pas tave daug geriau išeitų, negu valdymas pono Reichstago kancleriaus.

—Jokūbai, tas jau negalima; tai negalimas daiktas.

—Tas galima, pilnai galima,—kartojo Jokūbas, kratydamas mane.—Ir tas jau yra. Visai netoli nuo mūs, buvusioje Rusijoje. Taip, į rytus nuo mūs.

Jokūbas pasakojo man, kas dabar yra Sovietų Sąjungoje. Tą naktį aš negalėjau miegoti, nes vis man vaidinosi, kad aš užimu kancleriaus vietą. Sapnavosi, kad patsai konclerius atidavė raktus ir sakė: "Fric, imk raktus ir eik valdyti šalį."

Papasakojau tą Jokūbui. Jis atsakė, kad gyvenime taip nėra, kad valdančioji klasė geruoju raktus nuo valstybės kasos neatiduoda, kad reikia sunkiai, sunkiai kovoti už jų prašalinimą iš valdžios vietų. Kad bus daug ir sunkių kovų, bet galų gale mes vis tiek laimėsime. Bet pirm mūsų pergalės bus dar sunkiau gyventi darbo žmonėms.

—Dar blogiau bus?—nusigandęs surikau.

—Ką gi tu kalbi, Jokūbai...

—Bus dar sunkiau,—tarė jis.

—Jokūbai, dabar tu jau meluoji. Blogiau negali būti.

Bet pasirodė, kad Jokūbas nemelavo, su kiekviena diena vis darėsi sunkiau ir vargingiau gyventi. Ir Geriką pavarė iš darbo. Mes abu tankiai sėdėjome, kalbėjomės, arba jis vilko mane į darbininkų susirinkimus. Ten kalbėjo tiesą, tiktai tiesą. Vieną kartą aš dalyvavau net darbininkų demonstracijose. Mes ėjome ta gatve, kur užsidarė bankas su mano taupiniais, gailėjausi, kad gatvė buvo cementu brukuota, o ne akmenimis gręsta.

Tą vakarą labai susiginčijau su Frederiku. Taip atsitiko pirmą kartą. Aš papasakojau jam apie tai, kaip buvau demonstracijose. Jis išvadino mane raudonu ir tyčiojosi iš manęs. Supykau. Labai supykau ir išėjau į koridorių. Fredrikas tuom laiku vaikštinėjo po kambarį ir švilpavo. Man, Jokūbai, Gerikui ir daugeliui kitų buvo daug vargo, o jis džiaugėsi.

Fašistai laimėjo rinkimus į Reichstagą. Frederikas vaikštinėjo kambaryje ir ant gatvės, kaip gaspadorius. Fašistai, apsiavę augštais batų aulais, bėgiojo grupėmis po miestą. Jie spjaudė į dešinę ir kairę ir mušė, ką tik norėjo. Tas tikra tiesa. Tą mačiau savo akimis. Geriką parnešė namo labai sumuštą. Jį mušė šturmovikai, prie kurių priklauso ir Frederikas.

—Ką apie tai gali pasakyti, Fredrik?—klausiau savo sūnaus.

—Gerike yra raudonasis niekšas. Jis bjaurybė ir tėvynės išdavikas,—atsakė Fredrikas.—Taip jam ir reikia. Dar mažai jis gavo.

—Gerike—niekšas ir išdavikas? Štai to aš nežinojau, mano sūnau. Aš gyvenau su juom siena per sieną, durys su durimis per penkioliką metų. Ką, ar manai, kad aš aklas buvau? Per visą gyvenimą nemačiau Geriką niekur blogai elgiantis. Jis buvo pereitame kare, puvo apkasuose, kariavo per kelis metus. Jis dirbo, iki kraujo sumuštais delnais, kad pasidaryti maistą ir pragyvenimą. Jis dalinosi su kitais darbininkais duonos plutele ir dabar jis niekšas! Na, kaip gi tas galėtų atsitikti?

—Tėvai, pamesk tą!—piktai suriko Fredrikas—Aš turiu tau pasakyti, kad tu pasirinkai pavojingą kelią. Gailėsiesi...

—Gerai. Gerai ir ačiu, sūneli. Tavo tėvas pasirinko pavojingą kelią. Ką, ar darau neteisingus pinigus, apgavinėju žmones arba girtuokliauju? Kur tas pavojingas kelias? Taip, tau reikėtų pasirinkti kitą tėvą. Ištiesų, man gaila, kad tu esi mano sūnus, o aš tavo tėvas. Lai turėtų tą "garbę" kas kitas...

Nepamenu, ką dar daugiau kalbėjau, bet kalbėjau piktai. Taigi mano namuose jau nebuvo ramumo. Daugiausiai laiko praleisdavau sėdėdamas pas Geriką, kurį fašistai labai sumušė. Kada jis pasveiko, dalykai buvo dar blogesni. Ar jūs nebuvote prie gaisro, kada degė Reichstago namas? A? Tai labai gaila, kad nebuvai. Aš ir Gerike buvome, nors mus ir neprileido arti. O paskui prasidėjo tas, kas jums jau žinoma. Fredrikas nenusiaudavo savo batus ilgais aulais, ir aš nežiūrėjau į jį. Bijojausi pastebėti ant jo batų žmonių smegenis. Aš dar tankiau eidavau pas Geriką ir pas kitus savo senus draugus, kad tik nematyti tą savo sūnelį, kuris buvo šeimininku ir mano name, ir gatvėje, ir visame kvartale. Ir vis gi mes su juomi susitikome. Mes susitikome visi trys—aš ir mano abu sūnai.

(Daugiau bus)

Iš Komunistų Partijos Gyvavimo Istorijos

1919 metais Socialistų Partijos vadai, kurie pereito karo metu nuėjo tarnauti buržuazijai, išmetė iš Amerikos Socialistų Partijos visą eilę federacijų, kurių nariai pakrypo į kairįjį sparną, prieš socialpardavikus vadus ir už Sovietų Rusiją. Kairiojo sparno nariai dar neturėjo aiškaus komunistinio supratimo. Tą patvirtina visa eilė tų laikų dokumentų. Vienok visi eiliniai darbininkai stojo už Sovietų Rusiją ir už tik įsikūrusį Komunistų Internacionalą. Pas mus tais laikais buvo net perdaug kairių "persvirimų," kaip tai, atsisakymas veikti reakcinėse unijose ir kitose organizacijose.

Philadelphijoj, kur teko gyventi ir veikti nuo 1918 iki 1925 metų, mes turėjom skaitlingas socialistų kuopas. Philadelphijos lokalo susirinkimus lankydavo šimtai narių ir buvo karštų diskusijų. Mažas skaičius buvo tų, kurie stojo už Socialistų Partijos vadus, bet jie vartojo anglų kalbą ir masės narių kalbinių federacijų vos galėdavome atremti jų atakas. Gerai pamenu vieną lokalo susirinkimą, kuriame mes nubalsavom prisidėti prie tvėrimo Komunistų Partijos ir išrinkome delegatus į suvažiavimą, kuris turėjo įvykti Chicagoje pradžioje rugsėjo mėnesio. Šturmingas tai buvo susirinkimas. Mūsų delegatų tarpe buvo drg. K. B. Karosienė, latvys—Ferguson, kuris vėliau pasitraukė iš mūsų judėjimo.

Buržuazijos Atakos

Chicagoje nebuvo atsiekta vienybė komunistinių spėkų. Iškarto ten susidarė dvi Komunistų Partijos, kurios vėliau, reikalaujant Komunistų Internacionalui, žinomai po ilgos kovos savo tarpe, susijungė.

Vos įsikūrė Komunistų Partijos, kaip ant jų buvo padaryta aštriausia ataka iš buržuazijos pusės. Kapitalistinė valdžia į trumpą laiką išdavė 6,328 varantų ir areštavo 4,138 darbininkų. Philadelphijoj buvo areštuota ištisos grupės draugų. Policija puolė ne vien tuos, del kurių areštavimo turėjo varantus, bet visus nužiūrimus. Išlaužd avo duris, draskydavo grindis jieškodama ginklų, bombų ir literatūros. Nakties metu 6 policistai ir 3 detektyvai išlaužė duris rusų kuopos knygiaus Pitkevič, sųėmė visas ir net nekalčiausias knygas, išsivežė jas ir sudegino, o Pitkevičą smarkiai sumušė ir įmetė į kalėjimą. Buvo areštuota draugė K. B. Karosienė ir visa eilė lietuvių darbininkų.

Atsteigimas Organizacijos.

Buržuazijos atakos nugąsdino darbininkus, bet ne visi nuleido rankas. Kuopoj, kur pirmiau turėjome 45 narius, beliko tik 8 draugai, kurie nesibijojo stvertis už atsteigimo darbo. Rinkomės, svarstėme ir atsteiginėjome organizaciją. Pirmas, slaptas, Komunistų Partijos distrikto suvažiavimas įvyko Philadelphijos priemiestyje pas vieną latvį darbininką. Delegatų buvo nedaug, bet po to suvažiavimo darbas prasidėjo plėstis. Komunistų Partijos ir kalbinių federacijų pasirodė slapta literatūra: "Comunist," "Kova," "Novy Mir," "Komunistas," ir visa eilė kitų leidinių. Partija pradėjo leisti lapelius. Juos gaudavome iš centro. Leidome ir mes savo lėšomis lapelius. Sustreikavo 6,000 Cramps Shipyard Company. Mes išleidome lapelį: **"Shipyard Strikers!"** ir **"To the Workers of Philadelpia!"** Tų lapelių buvo atspausdinta po 15,000 ir paskleista tarpe Philadelphijos darbininkų. Streikas tęsėsi apie 6 mėnesius laiko.

Komunistai mažu pamažu priprato prie slapto veikimo. Kiekvieną savaitę išdalindavome nuo 30,000 iki 50,000 lapelių, šaukiant darbininkus atsisakyti krauti ginklus Denikinui, Kolčakui, Judeničiui ir kitiems Sovietų Sąjungos priešams ir vietos reikalais. Laike dalinimo eilė draugų pakliuvo į policijos rankas.

Buvo leidžiama ir lietuvių kalboje lapeliai. Mūsų federacijos centras išleido visą eilę lapelių ir jų tarpe **"Proletarinė Revoliucija Arba Algi-nė Vergija,"** kuris buvo brošiurėlės formoje ir turėjo 16 puslapių. Mes ant vietos išleidome tris lietuvių kalboje lapelius: **"Kas del Kokios Laisvės Darbuojasi?," "Kokia Laisvė Reikalinga Lietuvai?" ir "Ką Reiškia Lietuvos Laisvės Sargai?"** Visi tie lapeliai buvo išleista Lietuvos reikalu ir plačiai paskleista tarpe lietuvių darbininkų, kas vėliaus davė gerus rezultatus. Jų išleidime man ir drg. S. prigelbėjo drg. J. Daubaras.

Mūsų Silpnybė

Ilgą laiką man teko eiti Philadelphijos lokalo organizatoriaus pareigas. Mes turėjome 21 kuopą, kaip kurios iš jų turėjo bent po 15 grupių. Narių skaičius siekė arti 1,000, bet visas blogumas buvo tame, kad pas mus nebuvo narių, tinkamai vartojančių anglų kalbą arba jų buvo labai mažai. Net kuopų atstovai didžiumoje kalbėjosi rusų kalboje.

Mes rengdavome ir viešus susirinkimus, prakalbas, apsigynimo ir kitais vardais. Gerai pamenu vieną tokį susirinkimą, kuriam mes traukėme iš New Yorko ne tik kalbėtoją, bet ir pirmininką. Tai buvo padėtis, kada veik iš tūkstančio narių neturėjome kalbėtojo!

Iš New Yorko mums prisiuntė kalbėtoją, kuris, nors ir nuoširdus draugas, bet nebuvo kalbėtojas. Jis kalbėjo labai trumpai ir negalėdamas toliau tęsti prakalbą, uždainavo "Internacionalą." Mes visi jį palaikėme ir taip baigėme susirinkimą, kuriame buvo apie 600 darbininkų.

Partija naudodama lankstesnę taktiką išsikovojo viešą gyvavimą ir išplėtė veikimą. Dabar mūsų partija jau nėra federacija federacijų. Daugiau nėra atskirų kalbinių grupių, bet visi revol. darbininkai sudaro partijos vienetas. Vienetoje mes randame įvairių tautų, skirtingų kalbų darbininkus, bet jie savo susirinkimus veda anglų kalboje, jie svarsto darbininkų klasės reikalus naudodami šalies kalbą.

Seniau ir Dabar

Dar daugiau, dabar ne vien ateiviai darbininkai išmoko anglų kalbos, bet, kas svarbiausia, į mūsų judėjimą įtraukta labai didelis skaičius čia gimusio jaunimo. Mes turime skaitlingą Jaunųjų Komunistų Lygą. Lyga davė šimtus kovotojų partijai.

Laike Lenino mirties pamiųėjimo turėjau progą matyti Philadelphijoj mūsų jėgas. Buvo paimta trys svetainės, kurias užpildė apie 12,000 darbininkų ir darbininkių. Visur, prie durų, ant laiptų, išvedžiojimo takai buvo pilna jaunų vaikinų ir merginų pardavinėjant komunistinę literatūrą ir atliekant kitus darbus. Jaunimas čia augęs, suaugęs su šalies gyvenimo sąlygomis, papročiais. Ir tas jaunimas darbuojasi komunistų idejų skleidime! Matant tuos jaunuolius ir jaunuoles, prisiminiau tas prakalbas, kada mes del silpnumo kalbėtojo pirm laiko jas baigėme "Internacionalu." Palyginus tą, iš vienos pusės apėmė didelis džiaugsmas, kad mes turime raudonų kovotojų armiją, o iš kitos—piktumas ant tų, kurie, kaip ve, Pruseika, Butkus ir Ko., niekina ir plūsta Komunistų Partiją, kurie šaukia, kad "Komunistų Partija nieko neatsiekė ir yra sekta," Atrodo, kad tie žmonės visas laikas ramiai užkampyje sėdėjo ir nežino ir nenori žinoti, kokias sunkias sąlygas pergyveno Komunistų Partija.

Sukako keturiolika metų nuo Komunistų Partijos įsikūrimo.

Kovose yra kritę visa eilė kovotojų. K. P. teoriniai, praktikiniai ir organiz. yra sustiprėjusi. Bet K. P. dar vis yra nepakankamai tvirta narių skaičiumi. Prieš partiją stovi labai dideli darbai, didžiausios darbininkų kovos už darbininkų klasės draudimą, tuojautinę pašalpą bedarbiams, kova prieš imperialistų ruošiamą karą, kova darbininkų streikuose už geresnes darbo sąlygas ir daugelis kitų kovų. Partija galės sekmingai atlikti savo pareigas tik tada, kada jos eilės bus sutvirtintos naujais kovotojais ir kovotojomis. Kiekvieno sąmoningo darbininko ir darbininkės pareiga yra stoti į savo klasės organizuotą priešakinį būrį—Komunistų Partiją.

D. M. Šolomskas.

"Laisvės" Vajininkų ir Skaitytojų Susirinkimas

Lapkričio (November) 15 dieną įvyks visų "Laisvės" vajininkų ir skaitytojų susirinkimas pas d. Žukauskus, 566 So. Clinton St., East Orange, N. J. Pradžia lygiai 7 val. vakare.

So. Orange Ave. karai ir busai priveža prie durų. Visi ir visos būtinai dalyvaukite, nes, apart "Laisvės" reikalų, turėsime ir daugiau įvairių.

Komisijos Narys,
G. A. Jamison.

Penkios Labai Naudingos Lekcijos

Lapkr. 19, J. Balam: "Patersono šilko Darbin. Streikas ir Suvienytas Frontas."

Lapkr. 26, Rebecca Grecht: "Komunistų Partija ir Darbas prieš Fašizmą."

Gruodžio 3 d., J. Fisher: "Streikai ir NRA."

Gruod. 10, William Paterson: "Darbas ir Negrai."

Gruodžio 17, Frank Carlson: "Jaunuoliai ir Karas."

Lekcijos įvyksta Kruegers Auditorium, 25 Belmont Ave., 3 val. po pietų. Įžanga į visas kartu 50 centų, atskirai—15 centų.

Kviečiama visi atsilankyti.

Reporteris.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

BAYONNE, N. J.

Darbininkiškos organizacijos rengia koncertą ir prakalbas, paminėjimui Sovietų Sąjungos 16 metų sukaktuvės subatoje, November 18 d., 10 W. 22 St. Pradžia 7 val. vakare. Taigi, draugės ir draugai, malonėkit ateiti į šį puikų parengimą, nes programoj dalyvaus Bangos Choras iš Elizabetho, po vadovyste V. Žuko. Taipgi A. Višniauskas visiem gerai žinomas dainininkas dainuos solo; Rusų Mandolinų Orkestra. Taipgi bus geri kalbėtojai—išaiškins kas verčia Jungt. Valstijas pripažinti Sovietų Sąjungą. Taigi nepamirškite atsilankyti. Įžanga veltui.

Kviečia Komitetas.

(270-272)

ROCHESTER, N. Y.

LDS 11 kuopos išrinkta komisija rengia vaikų kuopelės mokyklėlę: lietuvių kalbos, skaitymo ir rašymo. Mokyklėlė prasidės lapkričio (Nov.) 19 d., sekmad. ryte, 10 val. Visi tėvai, kurie turite vaikučių nuo 7 iki 15 metų ir žingeidaujate, kad jūsų vaikai mokėtų lietuviškai skaityti ir rašyti, tai atveskite juos kiekvieną nedėldienio rytą į Gedemino svetainę,575 Joseph Ave. Apart to, bus toliau mokinama ir dainuoti, kaip sutversime vaikų chorą. Mokyklėlės sąlygos: kurie priklauso prie LDS vaikų kuopelės, tiems veltui, kurie ne, tiems 15 centų per mėnesį, visai bedarbių tėvų vaikučiams veltui.

Komisija.

(270-272)

SO. BOSTON, MASS.

LDSA 13 kp. susirinkimas įvyks 15 d. Nov., kaip 8 val. vakare, 376 W. Broadway. Susirinkimas neįvyko 8 d. Nov. del priežasties paminėjimo 16 metų sukaktuvių Rusijos revoliucijos; perkeltas ant sekančios seredos. Visos narės dalyvaukite šitame susirinkime.

Sekr. O. Šukiutė.

(269-270)

PHILADELPHIA, PA.

Šeštadienį, 18 lapkričio, Komunistinrinkite ir imkite dalyvumą diskusinaudai darbininkų klasės kovingo dienraščio "Daily Worker." Prasidės 8 val. vakare. Bus puiki koncertinė programa. Skaitlingai susirinkite pagelbėti paremti finansiniai "Daily Worker."

(269-272)

GARDNER, MASS.

Ketverge, 16 d. lapkričio įvyksta svarbios prakalbos, kalbės drg. S. Sasnauskienė, Liet. svetainėje, 205 Main St., Gardner, Mass. Prasidės 7 val. vakare. Kiekvieno darbininko būtina pareiga dalyvauti šiose prakalbose.

(268-270)

ĮSIGYKITE REMINGTON TYPEWRITERS

"Laisvė" gali pristatyti jums į namus šių metų, vėliausio išdirbimo, su naujais patobulinimais

TYPEWRITERS

Klauskite Kainos,

Rašomos Mašinėlės

Jei esate "Laisvės"

Skaitytojas

Portable mašina, su naujais parankumais, prietaisais ir patobulinimais dabar galima ją įsigyti per "Laisvę."

Sulig mūsų patarimo, kompanija sudeda visus lietuviškus akcentus už tą pačią kainą

KAINA $60.00, NOISELESS $69.50

Remie Scout Model $39.50

Labai svarbu mokinant vaikus duoti jiems moderniškas mašinas. Nes ant senų mašinų yra skirtingi "keyboards" ir tas gadina darbo sistemą. Įpratus vienaip, vėliau sunku persilaužti kitaip, ant naujos sistemos "keyboardo."

Didelė Nuolaida "Laisvės" Skaitytojams

RAŠYKITE: "LAISVĖ"

427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

Prakalbų Maršrutas Maine, New Hampshire ir Mass. Valstijose

Draugo Johnnie Ormano prakalbų maršrutas bus sekančiomis dienomis šiose vietose:
Rumford, Me., lapkričio 26, 2 val. dieną.
Lewiston-Auburn, Me., 26 lapkričio, 7:30 val. vakare.
Nashua, N. H., 27 lapkr. vak.

Mass. Valstijoj

Haverhill—28 lapkričio.
Lawrence—29 lapkričio
Lowell—30 lapkr. 2 val. dieną
Worcester—30 lapkr., 7:30 valandą vakare.
Gardner—1 gruodžio (December), vakare.
Hudson—2 gruod., vakare.
So. Boston—3 gr., 2 v. dieną.
West Lynn—3 gr., 7:30 v. v.
Cambridge—4 gr., vakare.
Norwood—5 gruod., vakare.
Stoughton—6 gr., vakare.
Bridgewater—7 gruod., vak.
Montello—8 gruod., vakare.
Readville—9 gr., vakare.
ALDLD 7-to apskričio org.
J. Grybas,
44 Chapel Court,
Norwood, Mass.

Conn. Valstijos LDSA 8-to Apskričio Reikalai

LDSA su ALDLD vienybės klausimas eina labai tykiai. Centras ragino ir reikalavo Apskritį ir kuopas diskusuoti susirinkimuose ir rašinėti į spaudą jos blogąsias ir gerąsias puses. Bet kažin kodel mes, draugės, nekreipiame į tai domės. Nejaugi nematome svarbos, ar gal užmigom tinginio miegu?

Draugės, vienybės klausimą kuopų susirinkimuose išspręskit pilnai iki ALDLD 3-čio Apskričio konferencijos, nes konferencija taip pat turės da ryti paskutinius tarimus.

Mano manymu, kaip šios dvi organizacijos turi vienodus tikslus, susivieniję gali atlikti daug didesnius darbus. Tatai neapsimoka daug abejoti, kad vienybė negalėtų įvykti.

LDSA 8-to Apskričio konferencija įvyks 10 d. gruodžio. Draugės, nepamirškite, kad ši konferencija yra svarbesnė už kitas buvusias, nes joje turėsim išspręsti vienybės klausimą, ateinančios vasaros jaunuolių mokyklos klausimą ir daug kitų svarbių klausimų. Tatai, draugės, jūsų kuopų susirinkimuose svarstykite naudingus sumanymus konferencijai, išrinkit pilną kvotą delegačių ir būkite laiku.

8-to Apskr. Organizatorė,
O. V.

Kas Veikiama Philadelphijoj

PHILADELPHIA, PA.

Lapkričio 19 dieną bus dvejos prakalbos, Sautų dalyje ir Richmondo. Sautuose bus Lietuvių tautiškoj svetainėj, 928 E. Moyamensing Ave., prasidės kaip 2 val. po pietų; kalbės drg. R. Mizara, Gedviliutė ir Griciunas, jie abu kalbės angliškai. Taipgi bus ir koncertas. Koncertą pildys jaunuoliai. Bus sulošta veikaliukas "Chinija Atbunda," solo dainuos Nelė Statkevičiutė ir Lyros Choras.

Tą pačią dieną vakare bus Richmonde, Muzikalėj svetainėj, 2715 Allegheny Av., kaip 7 val. vakare. Prakalbas sakys ir koncertą pildys tie patys kalbėtojai ir programo dalyviai.

Mes prašome visus "Laisvės" skaitytojus ir organizacijų narius ne tik dalyvauti minėtose prakalbose, bet ir kitiems darbininkams pasakyti, kad jie dalyvautų, ypatingai mes kviečiame kuo daugiausia jaunuolius dalyvauti minėtam parengime.

Richmondo dalyje tai bus dar pirmas tokis parengimas, prakalbos ir koncertas, tad tos apielinkės "Laisvės" skaitytojai ir nariai organizacijų esate prašomi ne tik dalyvauti, bet ir kitus darbininkus kviesti. Kodel? Viena, šios prakalbos ir koncertas yra rengiamos labai svarbiame momente. Darbininkų klasė turi milžiniškus laimėjimus šiuo laiku, kuomet Amerikos imperializmas nenorėjo pripažinti Sovietų Sąjungos, per 16 metų, ne tik kad nenorėjo pripažinti jos, bet dėjo visas pastangas, kad ją sunaikinus. Dabar gi tapo priversti skaitytis su Sovietų Sąjunga. O tai milžiniškas laimėjimas viso pasaulio darbininkų.

Amerikos darbininkų padėtis yra bloga. Mums reikia daugiau organizuotis ir kovoti prieš badą ir skurdą. Tad visi ir visos, būkite šiose prakalbose.

Reporteris.

WORCESTER, MASS.

Rusijos Revoliucijos Paminėjimas

Worcesteryj buvo surengta paminėjimas 16 metų sukaktuvių Rusijos darbininkiškos revoliucijos. Kiek tik čia buvo surengta Rusijos revoliucijos paminėjimų po Komunistų Partijos vadovybe, aš neapleidau nei vieno jų. Atsimenu, kaip iš pradžių būdavo nei šimto žmonių nesusirinkdavo, o 1933 metais Washburn svetainėn atsilankė suviršk 800. Tas parodo, kaip žmonės auga susipratime ir masiniai pritaria Sovietų Rusijai. Darbininkai pradeda galvoti, kas stovi prieš juos ir kas jų laukia, ir kuriuo keliu turės eiti.

Šiais metais apvaikščiojimas buvo pasekmingas visom pusėm. Buvo geri kalbėtojai. Vienas dalykas mane nustebino, tai Aido Choras, kuris yra gerai pagarsėjęs visoj Naujojoj Anglijoj, pasirodė visai mažoj formoj sekmadienio vakare. Iš viso dainavo tik apie 15 choristų. Choristai buvo visi apsiėmę dalyvauti, o tik tiek mažai narių pasirodė. Bet reikia atiduoti kreditas tiem choristam ir choristėm, kurie atsilankė ir palinksmino publiką, sudainuodami kelias dainas; taipgi ir mokytojai M. Meškienei, kad ji mums nepatingi patarnauti. O tiem choristam, kurie neatsilankė į šį paminėjimą, yra didelė gėda, o daugiausiai suaugusiėm choro nariam, kaip Lukam. J. Lukas ir leidukė juokus krečia, atsisėdę, o dainuoti? Gal jau nubodo dainuoti? Ir nesiskaito su choro nusistatymu dalyvauti darbininkiškuose parengimuose su dainomis, taipgi ir jaunuoliai.

"Laisvės" No. 252 krisluose Komunistas rašo: "Paimkime Worcesterį, iš to didžiulio choro gal nei vieno jaunuolio nėra Jaunų Komunistų Lygoje." Tai čia yra pavyzdis didžiulio choro.

Aukų parengime surinkta 37 dol. su centais. Iš tiek daug publikos vertėjo daugiau surinkti, bet po atsilankymui mėlyno erelio žmonės pasijuto labiau suvargę. Atlyginimas už darbą yra daug mažesnis ir atliekamų centų nelabai randasi pas darbininkus.

Ten Buvau.

NEW HAVEN, CONN.

Worcesteriečiams Padėka

Pranas Tumosa mirė spalio 27 d.; palaidojome spalio 30 d. Palaidotas laisvai.

Tariame didžiausią padėkos žodį worcesteriečiams ir apielinkės draugams bei draugėms, kurie suteikė Pranui Tumosai paskutinį patarnavimą.

Velionio brolis ir sesuo:
Jonas Tumosa,
Juzė Žolynienė.

Worcester, Mass.

NRA Burbulas Trūko

Worcesterio plieno liejyklose NRA planas jau nuėjo velniop; ir kitose dirbtuvėse tas pats, tik iš visų sykiu nepaleidžia darbininkų. Iš American Steel and Wire Co. daug darbininkų paleido; Wickwire and Spencer Co. paleido visus, kurie buvo priimti po vardu NRA plano. Dirbo du "šiftai," dabar antras "šiftas" paleistas. Pirmiau būdavo bosai sakydavo: "Šiuom laiku nėra darbo, laukit, iki pašauksim." O šiuom sykiu pasakė: "Mes kad tik senus darbininkus išlaikytume; nėra ir seniem kas veikti." Boso buvo užklausta, kaip bus su NRA planu? Tai bosas atsakė: "Rooseveltas dirba naują planą,—NRA 'no good'." Bet bosam NRA paliko labai geras, nes nuo žėdno darbininko atėmė ant savaitės apie dešimts dolerių, tiem, kurie dirbo nuo štukų; o nuo dienų dirbanti irgi mažiau gaus. Tai čia pasirodo, kad darbininkai buvo Worcesteryj dikčiai suvilti. Taipgi ir kituose miestuose Naujoj Anglijoj su tuo išpūstu burbulu—NRA—tas pats yra.

Taigi, pasirodo, kad darbininkų niekas neišgelbės, kaip tik darbininkai patys per savo kovas po Kom. Partijos vadovybe; ir darbininkai išsivaduos iš bado šmėklos tik per kovas. Iš tikrųjų Amerikos darbininkus kapitalistai laiko už mažus kūdikius, bovina taip, kaip "beibę" su papkiu. Ir daugelis darbininkų nesupranta, kaip kapitalistai, su Rooseveltu priešakyje, dailiai prigavingai nukapojo algas ir verčia darbininkus pusbadžiai gyventi.

Wickwire and Spencer Co. darbininkam nukirto nuo 9 iki 10 dolerių į savaitę. O kurie dar liko dirbti, atsidūrė blogam padėjime. Kurie buvo priimti po NRA, tie vienas po kitam netenka darbo. Minėtoj kompanijoj ant syk neteko darbo 200 darbininkų.

Darbininkas.

HARTFORD, CONN.

MŪSŲ KALENDORIUS

Apvaikščiojimas 16 Metų Sukaktuvių Sov. Sąjungos Gyvavimo

Šį apvaikščiojimą rengia bendrai komunistai ir socialistai. Tai dar pirmą syk Hartfordo istorijoj, kad komunistai ir socialistai rengia apvaikščiojimą bendrai. Bus du kalbėtojai—komunistų ir socialistų. Apvaikščiojimas įvyks penktadienį, 17 d. lapkričio, Unity Hall svetainėj, 64 Pratt St., Hartford. Pradžia 8 val. vakare. Kviečiame visus dalyvauti šiame parengime.

Kitas Parengimas

Kitas parengimas yra rengiamas darbininkų spaudos naudai. Įvyks 30 d. lapkričio, po num. 57 Park St., Hartford. Įžanga 25c. Tą dieną pripuola amerikoniška šventė —"padėkavonės diena" (Thanksgiving day). Šis balius yra rengiamas, kad padengti išlaidas, kurios pasidarė rengime spaudos pikniko. Kaip žinote, draugai, piknikas negalėjo įvykti iš priežasties lietaus, todel dabar kviečiame Conn. Apskričio draugus atsilankyti į minėtą balių.

Bus Diskusijos

Yra nutarta surengti diskusijas temoje: "Mūsų darbininkų organizacijos ir jųjų ateitis." Tėmykit, kada bus apgarsinimai ir visi atsilankykit.

Jaunuoliai Darbuojasi

LDS jaunuolių kuopa surengė balių ir šokius. Šis parengimas puikiai pavyko; žmonių buvo gana daug ir visi linksminosi. 10 val. sustatė stalus, kur visi gavo gerą vakarienę. Gero valgio užteko visiems, nes dar atliko. Draugei Vilkiutei paaiškinus apie mūsų spaudą, tapo suaukota 5 dol. su centais 'Daily Workeriui." Jeigu visi taip darbuotųsi, tai mūsų darbininkų spauda gerai gyvuotų. Bet yra ir tokių, kurie tam darbui kenkia.

Pavyzdin, čia Laisvės Choras ir kitos darbininkiškos organizacijos sykiu užlaiko svetainę, kur choras laiko pamokas ir kitos organizacijos laiko susirinkimus; taipgi randasi geras knygyn. ir pareina visokių laikraščių. Knygų yra už 200 dol. vertės. Knygos yra moksliškos ir politiškos-ekonomiškos ir t.t., tai mūsų ponams Pilkauskams ir kompanijai labai nepatinka ir jie skelbia visokius nebūtus dalykus, kad tam darbui pakenkus. Kada čia gyveno žemaičiai, tai skelbė, kad žemaičiai turi puikų offisą ant Main St. ir gauna 40 dol. algos ir gyvena puikiame apartmente ir nekurie tam patikėjo ir nuo choro atsimetė. Dabar ponas Pilkauskas su Visockiu žada tverti kitą chorą, tik nežinia, kam jie dainuos,—turbūt kunigui Hambotui?

A. K.

IŠ LIETUVOS

Jau ir Lietuvoje Grąsinimais Reikalauja Pinigų

Liškevos vals., Radyčių kaimo mokytojas Z. Prapiestis prie savo buto sienos rado prikabintą raštelį, kuriuo iš jo buvo reikalaujama atnešti po Kibyšių tiltu 300 litų. Nepristačius tų pinigų, buvo grąsinama jį nušauti. Iš vietos ūkininkų A. Nedzinsko ir A. Liaukevičiaus buvo reikalaujama po 100 litų. Po poros dienų į Liaukevičių vakare buvo paleistas pro langą šūvis, bet nepataikė.

Užmušė, Įkišo į Maišą ir Paskandino

Budviečių vals., Kuckinės pasodos eigulys St. Tulickas atrado nužudytą 19 metų Joną Grišką iš Papartėlių kaimo, Rudaminos vals. Jis buvo įkištas į maišą ir įmestas į Mockavėlės upelį. Suimti du įtariami vyrai.

Lietuvos Politiniai Kaliniai su Šeimom Išvyko Rusijon

Jau buvo pranešta, kad Lietuvos valdžia apsikeitė kaliniais su Sovietų Sąjunga. Iš Lietuvos išvyko Sov. Sąjungon 24 politiniai kaliniai su savo šeimynomis. Viso susidarė apie 40 žmonių.

Kerštas ant Savo Kailio

Spalių mėn. 16 d. vakare tulas ūkininkas L. gyv. Pasvalio vienk. prie miško, parėjęs iš Pasvalio, namie nerado žmonos su 7 mažamečiais vaikais. Mat, jie gyveno nesantaikoj, nes vyras buvo šamarlako mėgėjas, turėjo skolų, už skolą žemės Bankui žemė ir triobėsiai buvo įkeisti. Sielvarto pagautas, visus gyvulėlius ir vištas nakties metu išvarė į lauką, o visus triobėsius su visu inventorium ir nekultais javais padegė. Kaimynai subėgo gaisro gesinti, bet padegėjas neleido. Viską supleškinęs,atėjo į Pasvalio policiją ir pasidavė.

Tragingos Pabaigtuvės

Buiviškiai, Saločių valsč. Spalių mėn. 11 d. pas Ant. Nakvosą kūlė su talka javus. Talkos pabaigtuvės buvo tragingos. Netuščiomis galvomis baigiant patalkes, pradėta priekabių ieškoti. V. ir P. Nakvosui išvarius juos oran, smogė šeimininkui per galvą taip, kad tas vietoje krito be žado ir spalių 16 d. mirė. Daktaras, padaręs apžiūrėjimą, rado permuštą galvos kiaušą. Kaltininkai suimti.

Gaisrai

Pašventinio vals., Tremtinių kaime, spalio 12 d., kuliant D. Grižo javus, nuo mašinos kibirkšties užsidegė ir sudegė daržinė su nekultais javais, dobilais ir ūkio padargais. Nuostolių pasidarė ant 2,000 litų.

Radviliškio vals., Gražionių kaime, spalio 11 d., kuliant sudegė Iz. Jurgaičio klojimas su nekultais javais ir kuliama mašina. Nuostoliai siekia iki 10,000 litų.

Spalio 18 d. Kaune, Tilžės gatvėj, sudegė Mazoveckio kepkla. Nuostoliai—apie 8,000 litų.

Ne Žydas, Tai Lauk Purvynan

Pakruojaus miestelin atėjo iš kur tai apdriskęs žydiškos išvaizdos pavargėlis ir rinko iš vietinių žydų aukas. Prisirinkęs keletą litų, nusipirko valstybinės ir "kiauliškai" nusigėrė. Žydai, eidami sinagogon poteriaut, pamatė "savo tautietį" gatvėj purvyne voliojantis, pagriebė ir įsinešė sinagogon; girdi, visai žydų tautai gėdą daro.

Bet štai už kelių minutų suėmę tą nelaimingąjį, išnešė iš sinagogos ir metė atgal purvynan... Sakoma, sinagogoj padarė tyrinėjimą ir surado, kad tai ne žydas, o tikras krikščionis lietuvis. "Gojus" užteršė "dievo namą..."

Jau Prasideda Miškų Pardavinėjimo Sezonas

Kad padengus dalį savo didelių išlaidų, Lietuvos valdžia smarkiai naikina miškus; kiekvieną žiemą jų daug išparduoda. Artinantis žiemai pradeda jau skelbti miškų pardavimo varžytines. Čia paduodama tik Pakruojaus Miškų Urėdijos skelbimas:

Linkuvos girininkijos, Lygumų gir., Pakruojaus gir., Rozalimo gir., Klovainių gir., Joniškėlio gir.

Visų virš minėtų apielinkių miškai po žiemai bus pusėtinai apretinti.

New Yorkas. — Kapitonas John Foley, kuris tik ką apsivedė ir dabar leido savo medaus mėnesį, miegodamas pradėjo vaikščioti ir nupuolė du augštu žemyn, gerai susižeizdamas.

STEPHEN BREDES, JR.
Lietuvis Advokatas
197 HAVEMEYER STREET
BROOKLYN, N. Y.
Telephone Stagg 2-7057

Mūsų Specializacija yra Moksliškas Ištyrimas Akių Pritaikymui Akinių
ŽEMIAUSIOS KAINOS LAIKE 30 METŲ
Vien tik standard geriausios rūšies medžiaga naudojama. Mes visą darbą atliekame patys ant vietos, tuomi mes sutaupome jums mažiausiai 25%. Jau 30 metų kaip laikomės šioj vietoj.

PATARNAUJA 3 DAKTARAI:
Dr. Anthony Stenger
Dr. Fred E. Burnham
Dr. Theodore Conklin
Ofiso valandos: nuo 9 val. iš ryto iki 9 val. vakare.
Penktadienį iki 5 valandai vakare.
DRS. SCHONGER & STENGER
394-398 Broadway, 331-335 Division Ave., Brooklyn, N. Y.

JUOZAS KAVALIAUSKAS
Laisniuotas Graborius
Pennsylvania ir New Jersey Valstijose
Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atatinkamiausias ir už prieinamą kainą. Nuliūdimo valandoje, prašau kreiptis prie manęs sekančiu antrašu:
1439 South 2nd Street,
PHILADELPHIA, PA.
Telefonai: Bell—Oregon 5136
Keystone—Main 1417

REIKALAUKITE SOVIETŲ ŽUVŲ!
Krautuvininkai, laikykite Sovietų žuvų. Pradžiai duodame penkių rūšių, po 10 kenukų kiekvienos rūšies
UŽ $5.75 IR APMOKAME PERSIUNTIMĄ
Pinigus prašome prisiųsti išanksto, nes "Laisvė" išanksto turi užsimokėti "Amtorgui" už žuvis.
GREIT PAKILS KAINOS ANT ŽUVŲ
Viskam brangstant, pabrangs ir Sovietų žuvys. Nežinome, kaip ilgai galėsime jas pardavinėti už šią kainą. Tad naudokitės proga, tuojaus reikalaukite jų ir rašykite sekamu antrašu:
"LAISVĖ" 427 Lorimer Street, Brooklyn, N. Y.

"LAISVĖS" KNYGŲ IŠPARDAVIMAS

LEKCIJOS APIE ATSKIRIMO ŽENKLUS. Ar nori žinoti ką reiškia ženklai: (. , ; — : " ! ? ... - ( )). Jie yra ne pamargėmimui rašto, bet kad palengvinus skaityti. Jeigu nori žinoti, kur juos rašyti—skaityk šią knygelę. Jos kaina buvo 15centų. **Dabar tik 10c.**

KAIP TAPTI JUNGTINIŲ VALSTIJŲ PILIEČIU. Brošiura turi visus reikalingus pilietystės išėmimui popierių reikale klausimus anglų kalboje ir lietuvių kalboje išaiškinimus. Jos kaina tik 25 centai.

PARLAMENTARINĖS TAISYKLĖS. Knygelė apie susirinkimų, diskusijų ir organizacijų reikalus. Gerai apdaryta. Paranki turėti kišeniuje. **Kaina 25 centai.**

ŠEIMYNOS ISTORIJA. Ar nori žinoti, kada atsirado šeimyna, kokia ji buvo ir kaip vystėsi? Skaityk šią knygelę ir sužinosi. **Kaina 10 centų.**

KODEL BAŽNYČIA PRIEŠINASI SOCIALIZMUI? Labai naudinga brošiūra. Turi 40 puslapių. Kaina buvo 15 centų. **Dabar 10 centų.**

SOCIALIZMO BESIVYSTYMAS IŠ MOKSLO Į VEIKIMĄ. Parašė **K. Radek.** Brošiura turi 54 puslapius. Kaina buvo 25 centai. **Dabar 10 centų.**

GALUTINAS KLASIŲ KOVOS TIKSLAS. Šios brošiūros kaina buvo 10 centų. **Dabar tik 5c.**

VYRAS. Brošiūra naudinga perskaityti kaip vyrui, taip ir moteriai. Joje yra daug interesingų dalykų. Kaina buvo 10 centų. **Dabar 5 centai.**

FR. ENGELSAS. Trumpa biografija **Fr. Engelso.** Verta perskaityti kiekvienam darbininkui. Turi 54 puslapius. Kaina buvo 15 centų. **Dabar 5 centai.**

ŠEIMYNA SOCIALISTINĖJ DARBININKŲ VALSTYBĖJE. Parašė **Aleksandra Kollantai.** Naudinga brošiūra. Kaina numušta ant pusės iki 5 centų.

MIRTIS KOVOTOJŲ UŽ LAISVĘ. Parašė **A. Bimba.** Istorija N. Sacco ir B. Vanzetti teismo ir visos eilės kitų kovotojų. Yra daug paveikslų. Brošiūra turi 64 puslapius. Kaina buvo 15 centų. **Dabar tik 10 centų.**

KOMUNIZMO PAGRINDAI. Rankvedėlis del komunistinių lavinimosi mokyklėlių ir taip besilavinančių draugų. Brošiūra turi 30 puslapių. Kaina tik 5 centai.

KAS TAI YRA TROCKIZMAS? Parašė **A. Bimba.** Brošiūra nušviečia Trockio ir jo pasekėjų priešdarbininkiškus žygius. Turi 64 puslapius. Kaina buvo 20 centų. **Dabar tik 10 centų.**

REVOLIUCIJOS PAMOKOS. Parašė pasaulinis darbininkų vadas N. Leninas. Brošiūra labai naudinga. Turi 34 puslapius. Kaina buvo 10 centų. Dabar 5 centai.

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI APIE SOVIETŲ SĄJUNGĄ. Parašė **M. Undžienė.** Labai naudinga brošiūra. Tiktai iš spaudos. Turi 32 puslapius. **Kaina 5 centai.**

REVOLIUCIJOS DAINOS. Išleista Sovietų Sąjungoje. Brošiūroje yra 41 darbininkų revoliucinės dainos. Turi 50 puslapių. **Kaina 10 centų.**

ALKOHOLIS IR SPIRITINIAI GĖRALAI. Parašė **Dr. J. J. Kaškiaučius.** Knyga turi 160 puslapių, ir gražiai apdaryta. Nušviečia kas yra alkoholis ir kokios pasekmės jo vartojimo. Ką reiškia girtuokliavimas ir visa eilė kitų klausimų. Knygos kaina buvo $1.00 **Dabar parduodame už 50 centų.**

Norėdami Įsigyti šių Brošiurų Rašykite:
"LAISVĖ", 427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

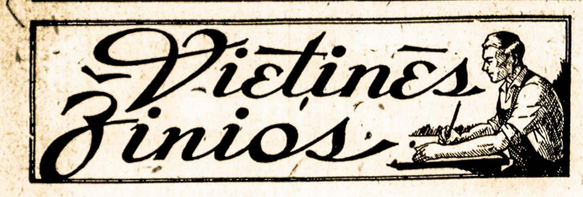

Svečių iš Toliaus Lankėsi "Laisvėje"

Į metinį "Laisvės" koncertą atvyko draugų ir draugių iš kitų miestų. Buvo visa eilė mainierių, drg. Mikitai, Bekešienė ir Emily Lekavičienė iš Rochester, drg. Žemaičiai, Krasnickas ir dar pora draugų iš Waterbury, Conn.; drg. J. Balsys iš Baltimore ir kiti.

Drg. J. Beržinis, iš Hartfordo, atsilankė į "Laisvės" išleistuvę ant rytojaus po "L." koncerto, velindamas mūsų dienraščiui pasiekti kuo plačiausias mases darbininkų šiuo vajaus metu ir paaukojo "Laisvei" $5.00. Drg. J. Vitkunas iš Nanticoke, Pa., užsimokėjo už "L." ir "V." prenumeratas ir abiem dienraščiams paaukojo po $1.00 į popieros fondą. Drg. A. Valinčius ketino gauti naujų skaitytojų. Buvo ir daugiau svečių, bet ne visų vardus sužinojau.

"L." Rep.

Vyram Besibarant Nusižudė Jųdviejų Mylima

FLUSHING. — Inžinieriui John Woods savo kambaryje besibarant su daktaru Karl Krenzu, atėjo Woodsienė; pasisakė, kad išgėrė nuodų; ir greit po to ji numirė.

Woodsienė draugaudavo su daktaru; o kuomet jos vyras pradėjo pykti, daktaras atėjo jį perkalbėti, kad aš, girdi, mieko blogo su tavo žmona nedarau.

Kiek pirmiau nusižudė daktaro Krenzo moteris.

$1,600 Paramos "Daily Workeriui" Vienu Sykiu

NEW YORK. — Per "Daily Workerio" bankietą pereitą sekmadienį darbininkų organizacijos bei nariai suaukojo $1,600 parėmimui to revoliucinio dienraščio. Imkime pavyzdį, ir sukelkime daugiau finansinės paramos "D. W." tarp lietuvių.

7,000 Išviso Alkoholio Leidimų New Yorkui

Didžiojo New Yorko saliūnams, valgykloms ir viešbučiams nebus duodama daugiau kaip 7,000 leidimų pardavinėti alkoholinius gėrimus, kaip kad patvarkė valstijinė tų gėrimų kontrolės komisija. Nuo pereito penktadienio iki šiol jau išduota 3,000 leidimų. Norinčių gauti leidimus pulkai kasdien prisigrūda apie kontrolės komisijos buveinę po num. 2 Lafayette St., kad reikia net policijos dėlei tvarkos palaikymo.

Vienuolika Apsinuodijo Pigia Kiauliena

Queens Village, pavalgę sekmadienyj kiaulienos pietus, apsinuodijo tąja mėsa 64 metų amžiaus senė El. Doxey, septyni jos anukai ir 3 kiti P. Gallagherio šeimynos nariai. Aštuoni asmenys nuvežti į ligoninę; trys kiti sirguliuoja namie.

Paskutiniais laikais daugelis apsinuodija pigia, sugedusia mėsa, kurios svaras pardavinėjama po 9-12 centų. Nuo jos nukenčia darbininkai ir bedarbiai, kurie šioje NRA "gerovėje" neišgali žmoniškesnio maisto nusipirkti.

Balsų Vagys

QUEENS. — Rinkimuose lapkričio 7 d. buvo paduota bent 31 balsas už "liberty" partijos kandidatą į miesto tarybos narius, Thomas McNerney, bet rinkimų komisija nesuskaitė jam nei vieno balso. Tos partijukės balsuotojai pristatė 31 prisiektą liudijimą, kad jie balsavo už McNerney.

Dabar bus teisman traukiama visa 89-to rinkimų distrikto komisija.

Jeigu politikieriai taip elgiasi su balsais buržujinės partijėlės, galite suprasti, ką jie rinkimuose daro su balsais darbininkų, Komunistų Partijos.

Puikus Kriaučių Vakarėlis Šeštadienį

Lapkričio — November 18 d. atsibus "Laisvės" svetainėje Kriaučių Lygos vakarėlis. Lygiečiai tai yra darbo unijose dalis kairiųjų žmonių, kurie kovoja prieš išnaudotojus ir kartu prieš unijų biurokratus. Lyga savo veikimu jau ne tik įsidirbo dirvą lietuvių kriaučių 54 skyriuje, bet ir abelnai Amalgameitų Unijoje, ir eiliniuose kriaučiuose gavo pasitikėjimo, kaipo kovojanti kairiųjų kriaučių grupė.

Tom visom kovom reikėjo vesti propagandą kaip žodžiu, taip ir raštu. Reikia laiks nuo laiko išlejsti lapelius, atsišaukimus ir taip įvairius cirkuliarus, kurie lėšuoja pinigų. Ot tokiam tikslui ir rengiamas vakarėlis, kad pasidaryti kelis dolerius ir tęsti pradėtąjį darbą toliau.

Tad visi, kurie tik jaučiate pritarimo tam judėjimui, ateikite į Lygos vakarėlį ir paremkite lygiečių darbuotę.

Vakarėlyj bus ne tik sausi šokiai, bet bus graži programa, kurią išpildys sekamos spėkos: Aido Choras, Aido Choro Vyrų Oktetas ir Merginų Sekstetas. Solo padainuos Lilian Kavaliauskaitė ir pašoks rusų šokikai klasiškus šokius. Vadinasi, programa bus puiki.

Muzika susidės iš penkių instrumentų; vadovaus A. Balčiunas jaunas kapel-meistras.

Taip pat bus skanių užkandžių ir gėrimų. Vadinasi einant į Lygos vakarėlį, nereikia namie daug prisivalgyti, nes čia bus užkandžių valgikam iki valiai.

Kviečia **Rengimo Kom.**

Įdomi Staigi Mirtis

Lapkričio 7 dieną numirė Brooklyne pil. Kostas Laucius. Jo mirtis buvo netikėta ir įdomi. Jos mirė, kaip spėjama, antradienį, 7 d. lapkričio, pats sau vienas, niekam prie jo nebūnant; numiręs išgulėjo savo kambarėlyj iki penktadienio, kol jo šeimininkė, atėjusi apšluoti jo kambarį, rado jį negyvą.

Velionis tik ką sugrįžo iš Lietuvos, lapkričio 3 d.; o 5 d. lapkr., sekmadienį su draugais linksminosi, kuriems jis buvo parvežęs lauktuvių. Velionis čia giminių neturėjo; turėjo tik keletą gerų savo draugų, kurių tarpe artimiausias jo draugas buvo K. Križinauskas.

Po nedėldienio pasilinksminimo visi išsiskirstė kas sau. Ir tik penktadienio ryte, gruodžio 10 d., policija, sužinojus pagal velionies laiškus, K. Križinausko antrašą, pranešė jam apie Lauciaus mirtį, ir klausė, ar jis nori palaidoti savo draugą. Križinauskas nuėjęs pas lietuvį graborių, padarė laidojimo sutartį. Bet kuomet su graborium (Garšva) nuėjo velionies Lauciaus buveinėn (jis gyveno pas svetimtaučius), tai rado šeimininkę jau belaidojant Laucių.

Dabar Lietuvos konsulatas, su pagelba K. Križinausko, pradėjo rūpintis velionies likusiu kokiu nors turtu, kad jį persiuntus giminėm Lietuvoje.

J. B.

Mirtys--Laidotuvės

Christina Ratto, 74 m. amž., 143 Meserole St., Brooklyn, N. Y., mirė lapkričio 10 d.; palaidota lapkričio 14 dieną Alyvų kalno kapinėse. Laidojimo apeigomis rūpinasi graborius Ballas (Bielauskas).

Henry G. Rochaboski, 21 metų, 153 Engart Ave., užmuštas aeroplanui sudužus sekmadienį, lapkr. 12 d. Bus palaidotas lapkričio 15 d. šv. Jono kapinėse.

Fred Fotuef, 55 metų, 352 So. 1st St., mirė lapkričio 11 d. Kūnas pašarvotas graboriaus Garšvos koplyčioj. Palaidotas lapkričio 14 d. Alyvų kalno kapinėse.

Laidotuvių apeigomis rūpinasi graborius J. Garšva.

Drg. Max Bedachto 50 Metų Sukaktuvių Bankietas Lapkričio 25 d.

NEW YORK. — Paminėjimui 50 metų sukaktuvių drg. Max Bedachto, bus bankietas lapkričio 25 d., 8 val. šeštadienį vakare, Irving Plaza svetainėje, 15th St. ir Irving Place.

Drg. Bedacht jau 30 metų darbuojasi revoliuciniame judėjime, pirmiau Šveicarijoj, po to Jungtinėse Valstijose.

Bankieto programoje dainuos Andrei Cibulski; bus smuiko ir piano muzikos. Kalbės Earl Browder, William Weiner, Ben Gold ir James Ford.

Rengia Kompartijos Antro Distrikto Komitetas ir Tarptautinis Darbininkų Ordenas. Tikieto kaina $1.00. Prašoma išanksto nusipirkti tikietus, kreipiantis į įstaigą po num. 80 Fifth Ave., New York.

Kaip Neturi Būt Rašoma Pramogų Skelbimai

Pereitame numeryje drg. J. B. Kriaučius, rašydamas apie būsimą Amalgameitų lygiečių vakarėlį, pastatė savo skelbimą ant drg. Litvinovo "pasikalbėjimo" su Amerikos ministeriu Hull. Paėmė didelį, pasaulinės svarbos dalyką ir prijungė prie pramogėlės. Mažojo dalyko negalėjo iškelti iki tokio politiniai didžio klausimo, bet didysis dalykas pasirodė lyg valkiojamas skelbimams.

Plačius politikos reikalus mes jungiame su demonstracijomis, masiniais darbininkų įstojimais; bet rišt tokius opius klausimus daiktan su pasilinksminimo vakarėliais yra netiklu ir trūksta proporcijos.

Dabar apie patį pasikalbėjimą. Ta jo dalis, kur kalbama apie kontribucijas iš Vokietijos, tegalėtų būti priimta tiktai pašaipos formoj, nes visiems žinoma, jog Sovietai yra priešingi karo kontribucijoms. Bet vietinių žinių vedėjui atrodė, kad galėjo būti kitais punktais panašus pasikalbėjimas apie Sovietų Sąjungos pripažinimą iš Amerikos pusės, nes tuose punktuose yra vidujinės logikos. Tačiaus klausimas, ar draugas Litvinovas turėjo būtent tokį pasikalbėjimą? Pradėjus plačiau teirautis, mes jokiuose pranešimuose nei telegramose nesuradome to pasikalbėjimo, kurį drg. Kriaučius paduoda būk tai "žodis žodin."

Taigi drg. Kriaučiaus rašinėlį padaryta kenksmingą fikciją.

Tėvų--Vaikų Susirinkimas del Mokyklėlės

Šios seredos vakare, 7 val., bus tėvų ir vaikų susirinkimas delei ruošiamos vaikų mokyklėlės. Tėvai yra kviečiami suvesti savo vaikus-mergaites suregistravimui į pamokas.

Pirmos pamokos bus ateinantį šeštadienį, lapkričio 18 d. Prasidės 2 val. po pietų ir tęsis iki 5 val.

Tose klasėse bus mokinama lietuvių kalbos-rašybos, vaidinimų, deklamacijų, svarbesnių darbininkų judinimui istorinių dalykų, sportų ir kt.

Komisijos Narys.

TDA 17 Kp. Susirinkimas

Tarptautinio Darbin. Apsigynimo lietuvių 17-tos kuopos mėnesinis susirinkimas įvyksta šį trečiadienį, lapkričio 15 d., 8 val. vakare, "Laisvės" svetainėje, kampas Lorimer ir Ten Eyck St.

Draugai nariai ir narės, visi būkite susirinkime. Turėsime išrinkti atstovus į distrikto konferenciją; taipgi šiuom tarpu yra daug kitų reikalų; daugelis draugų yra įkalintų, už kurių paliuosavimą TDA kovoja, veda jų bylas. Tad reikia mums visiems prisidėti prie to svarbaus darbo. Tad, nepamirškite, draugai ir draugės.

Organizatorius.

ALDLD 185 Kp. Nariams

Šį ketvirtadienį, Lapkričio (Nov.) 16 d., įvyks ALDLD 185 kp. svarbus mėnesinis susirinkimas pas drg. Mockų 411 Autumn Ave., Brooklyn, N. Y., 8-tą val. vakare. Visi nariai būtina pribūkite, nes bus du svarbūs balsavimai šiame surinkime.

Sekr. *M. Misevičienė.*

RADIO—ŠIANDIEN

WMCA—570 Kc

11:00 A. M.—Health Talk; Music
11:30—Italian Program
1:15 P. M.—News; Music
4:30—News Digest
8:15—Three Piano Ensemble

WEAF—660 Kc

12:00 A. M.—Commodores Quartet
12:45 P. M.—From Moscow: Symphony Orch, direction of Professor Orlov
1:15—Male Octet
3:30—Folksong Festival Alliance
4:00 — From Berlin — Germany's Greeting to Radio City; Speaker, Eugene Hadamovsky, Director General, Reich Rundfunk Gesellschaft; Berlin Symphony Orch, Direction Otto Frickhoelffer; Paul Lohmann, baritone
6:00—United Men and Boys Choir
6:30—News in Washington—George R. Holmes

WOR—710 Kc

10:00 A. M.—Food A. W. McCann
11:15—Wheel of Events—Mary L. Roberts
12:30 P. M.—Gypsy Ensemble
3:30—Spanish Lessons—Prof. Maxime Iturralde
9:15—Metropolitan Revue
10:15 — Current Events — Harlan Eugene Read
10:30—Demarco Trio; Frank Sherry, Tenor
11:00—Weather Report

WJZ—760 Kc

11:00 A. M.—Southern Singers
11:15—Singing Strings
11:30—U. S. Army Band
2:30 P. M.—From Rome: Italy's Program for Radio City; Concert Orch.; Signorina Saraceni, Soprano; Signor Desved, Baritone; Signor Menescaldi, Tenor
3:00—Obsession—Sketch
4:30—From London; Symphony Orch.; Military Band; Male Chorus; Big Ben Chimes
6:15—Stars and Radio—Dr. Harlan T. Stetson, Director Perkins Observatory
7:30—Potash and Pelmutter
9:00—Warden Lewis E. Lawes in 20,000 Years in Sing Sing—Sketch
9:30—John McCormack, Tenor; Daly Orch.
11:30—Whiteman Orch.

WNYC—810 Kc

10:30 A. M.—Retail Food Prices
12:15 P. M.—Blasting Nature Falsehoods—J. R. Saunders and Robert Coles
12:45—Correct Speech—A. Longfellow Fiske
3:30—Diabetes—Dr. Charles Bolduan
4:15—Candy and Cake Making—Elinor G. Hanna
4:30—Remington Singers
5:30—Avram Jones Trio

WABC—860 Kc

10:30 A. M. — String Orch.
11:15—Showman Quartet
12:00—Voice of Experience
4:30 P. M.—News Reports
4:35—Sleep—Dr. S. W. Ranson, Northwestern University
8:15—News — Edwin C. Hill
8:30—Albert Spalding, Violin; Conrad Thibault, Baritone; Voorhees Orch.
10:30—News Reports
10:45—Warnow Orch.; Gertrude Niesen, Songs; Clubmen Quartet

WHOM—207 M.

7:00 P. M.—Lietuviška Programa

LORIMER RESTAURANT
LIETUVIŲ VALGYKLA
Visokių Rūšių Šviežūs Valgiai, Gaminami Lietuvišku ir Amerikonišku Stilium
SYKĮ ATSILANKĘ PERSITIKRINSIT
Pabandykite!
SAVININKAI MARČIUKAI
417 Lorimer Street, "Laisvės" Name
Brooklyn, N. Y.

MEDIKALIS PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
DR. FILURIN
(Buvusio asistantų Hamburgo universiteto klinike).
LIGOS: Odos, kraujo ir lyties-šlapinimosi organų. Beskausmis gydymas garankšiuotų kraujagyslių. Patarimai Daktarų-Specialistų visose ligose.
Valandos: nuo 10 ryto iki 10 vakare
Nedėliomis: nuo 10 ryto iki 2 po pietų
113 W. 42nd ST. NEW YORK
tarpe Broadway ir 6th Avenue
X-RAY Pasitarimai ir egzaminavimas $2.00

Telephone Stagg 2-4409
A. RADZEVIČIUS
LIETUVIS GRABORIUS
(Undertaker)
Vedu šermenis ir palaidoju tinkamai ir už prieinamą kainą
Parsamdau automobilius vestuvėm, parėm, krikštynom ir kitokiem reikalam.
402 Metropolitan Avenue
(Arti Marcy Avenue)
BROOKLYN, N. Y.

Telephone, Evergreen 6-5310
J. GARŠVA
Graborius (Undertaker)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir kerietas veselijoms, krikštynoms ir pasivažinėjimams.
231 Bedford Avenue
BROOKLYN, N. Y.

KRAUJO SPECIALISTAS
Gydau ūmias ir chroniškas vyrų ir moterų ligas kraujo ir odos
Padarau ištyrimus kraujo ir šlapumo
DR. MEER
156 W. 44th St. Room 302
New York, N. Y.
Valandos Priėmimo:
Ryte nuo 10 iki 1. Po pietų nuo 4 iki 8 valandai vakare
Sekmadieniais nuo 11 ryto iki 12 dieną
Telefonas Lackawanna 4-2189

JONAS STOKES
FOTOGRAFAS
Šiuomi pranešu savo kostumeriams, kad perkėliau savo studiją naujon vieton, po numeriu 512 Marion St., kampas Broadway, Chauncey Street stotis Brooklyn, N. Y. Naujoj vietoj studija daug geriau įrengta, todel paveikslai padaromi kuopuikiausi.

JONAS STOKES
512 Marion St., kampas Broadway
BROOKLYN, N. Y.
Tel.: Glenmore 5-9467

Sergančių Vyrų ir Moterų Chroniškos Ligos Gydomos

Šiandien ateikite delei savo sveikatos ištyrimo, o jums bus išaiškinta, kaip jūs fiziškai stovite.
Odos Nušašėjimai, Nervų Ligos, Abelnas Silpnumas, Skilvio Žarnų ir Mėšlažarnės Ligos, Nervų įdegimas bei Reumatiški Nesveikumai.
Kvėpuojamųjų Kanalų ir Kitos ligos yra sekmingai gydomos naujoviškais, moksliškais būdais.
X-Spinduliai, Kraujo ištyrimai, Laboratoriniai Tyrimai, Serumų bei čiepų Išmirkštimai.
Prieinama Kaina
Sąlygos pagal jūsų išgalę
Ištyrimas ir Patarimas Veltui
KALBAM LIETUVIŠKAI
DR. ZINS
110 East 16 ST. N. Y.
Tarp 4th Ave. ir Irving Place
Įsisteigęs 25 metai
Valandos—9 A. M. iki 8 P. M.
O Sekmadieniais 9 A. M. iki 4 P. M.

Nuo Peršalimų Krutinėje
Vienas skubus budas sulaužymui peršalimo krutinėje, tai geras išsitrynimas su ANCHOR Pain-Expelleriu visos krutinės ir po to apdengiant krutinę su flaneliniu ar vilnoniu audeklu. Šitokis gydymasis paliuosuoja susikimšimą krutinėje visokių glitumų ir skrepliu.
Neapleiskite peršalimus krutinėje, nes dažnai jie priveda prie pavojingų ligų, kaip plaučių uždegimas, influenza, gripas ir kt. Tuojaus išsitrinkite Pain-Expelleriu. Visose vaistinėse kaina 35c. ir 70c.—skirtingo didumo bonkutės. Tiktai tikrasis turi Inkaro vaisbaženklį.
PAIN-EXPELLER

NOTARY PUBLIC

TEL. STAGG 2-5043
MATHEW P. BALLAS INC.
(BIELAUSKAS)
GRABORIUS
UNDERTAKERS AND EMBALMERS
660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.
MŪSŲ ĮSTAIGA ATLIEKA SEKANČIUS DARBUS: MIRUSIUS PARVEŽAM IŠ VISŲ ŠALIŲ, IR IŠ ČIA PASIUNČIAM Į KUR KAM REIKIA. TURIM PRIVATIŠKĄ PIRMĄJAI PAGALBAI AMBULANSINĮ AUTOMOBILIŲ, KURIUO PATARNAUJAM NUVEŽTI Į LIGONINĘ IR PARVEŽTI. TURIM MOTERĮ MIRUSIOMS MOTERIMS PRIŽIŪRĖTI. DUODAM GRAŽIĄ VIETĄ SAVO MYLIMUOSIUS PAŠARVOTI DOVANAI.
VISAIS TAIS REIKALAIS KREIPKITĖS Į MUS, O MES KUOGERIAUSIAI PATARNAUSIM.
MŪSŲ RAŠTINĖ ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ. MŪSŲ TELEFONAS NIEKAD NEMIEGA.

Phone, EVergreen 8-9130 Ignition Specialist
WOLF AUTO REPAIRS
TRUCKS AND PLEASURE CARS REPAIRED
Patenkinančiai ir už prieinamą kainą sutaiso automobilius. Speciališkai gerai atlieka sekamus darbus.
Welding-Straightening-Body Work-Duco Spraying.
All Work Guaranteed. Towing Day and Night
222-224 LEONARD STREET BROOKLYN, N. Y.
Near Manhattan Avenue

100 CIGARETŲ UŽ 25 CENTUS
700 GILZŲ 63c (100—9c; Barons—12c)
1 SVARAS TABAKO $1.00
Persiuntimas .15c
GALITE PASIDARYTI JŪS PATYS IŠ RUSIŠKO, TURKIŠKO IR VIETINIŲ TABAKŲ
Jūs galite turėt 700 puikių cigaretų, sulig savo skonio už $1.78. Prisiųskite mums 10 centų už instrumentą naudojamą padarymui cigaretų. Seniausia tabako išdirbystė New Yorke.
Tabako kainos nuo $1.00 iki $5.00.
Užsakymus visokių rūšių tabako ir skirtingų kainų išpildome greitai ir akuratnai.
Specialias nuolaidas duodame restaucacijom.
L. GRAYEFSKY,
172. Avenue, B, New York City. Tel. Alg. 4-1836
(tarpe 10 ir 11 Sts.)

DR. HERMAN MENDLOWITZ
Praneša visuomenei, jog jis atsidaro savo ofisą Williamsburghe:
252 Berry St., Brooklyn, N. Y.
arti Grand Street
Telefonas Evergreen 6-3959
Ofiso valandos nuo 1 iki 4 kas dien, seredoms ir subatoms nuo 6 iki 7:30 val. vakarais.
NEDĖLIOMIS
Nuo 10 iki 12 val. iš ryto
FLATBUSH OFISAS
2220 Avenue J
Kampas E. 22rd St.